

Barnet i centrum – Interprofessionellt samarbete mellan familjearbete och småbarnspedagogik

En kvalitativ studie

Daniela Häggback och Sara Finnäs

Examensarbete för socionom (YH)-examen

Socionom

Vasa 2024

EXAMENSARBETE

Författare: Daniela Häggback och Sara Finnäs

Utbildning och ort: Socionom (YH) Vasa

Inriktning: Familjearbete och småbarnspedagogik

Handledare: Carita Blomström

Titel: Barnet i centrum – ett interprofessionellt samarbete mellan familjearbete och småbarnspedagogik, en kvalitativ studie

Datum: 12.05.2024 Sidantal: 42

Bilagor: 2

Abstrakt

Examensarbetets syfte var att granska om familjearbetets personal och småbarnspedagogikens personal samarbetar. I examensarbetet har barnet fått en central del, vilket gör att vi forskade i hur man på bästa sätt kan arbeta så att barnet alltid kan vara i centrum. Tanken med examensarbetet är att gå djupare in på hur ett interprofessionellt samarbete kan ta form och vilka metoder som används.

Våra frågeställningar i examensarbetet är: Stöder familjearbete och småbarnspedagogiken barnet genom interprofessionellt arbete? Stöds barnet med olika metoder inom småbarnspedagogiken och familjearbete men med liknande målsättningar? Kan man stöda barnet tillsammans med en gemensam utarbetad plan? Befrämjar ett interprofessionellt samarbete småbarnspedagogiken och familjearbete?

Den teoretiska delen i arbetet utgörs av olika litteratur som innehåller fakta om hur ett interprofessionellt samarbete mellan familjearbete och småbarnspedagogik kan se ut och hur det kan genomföras i praktiken. För att få ett bredare perspektiv har vi också intervjuat personal inom småbarnspedagogik och familjearbete. Metoden i studien är kvalitativ, vi valde den kvalitativa metoden för att få utförligare och mer välgenomtänkta svar av respondenterna.

Resultatet visade att familjearbetets personal har mera erfarenhet av ett interprofessionellt samarbete, medan småbarnspedagogikens personal hade lite erfarenhet. Resultatet visade att ett interprofessionellt samarbete genomfördes om det finns behov. Alla respondenter var även av den åsikt att ett interprofessionellt samarbete är behövligt. Det gynnar barnet och dess familj om alla strävar till att arbeta mot samma håll.

Språk: svenska

Nyckelord: familjearbete, småbarnspedagogik, interprofessionellt samarbete

BACHELOR'S THESIS

Author: Daniela Häggback and Sara Finnäs

Degree Programme: Degree Programme in Social Services, Vasa

Specialisation: Family work and early childhood education

Supervisor(s): Carita Blomström

Title: Children in the Center – an Interprofessional Collaboration Between Family Work and Early Childhood Education, a Qualitative Study

Date 12.05.2024 Number of pages 42

Appendices 2

Abstract

The research aims in the bachelor's thesis was to find out if family work and early childhood education have an interprofessional collaboration. The focus in the bachelor's thesis is the children, we wanted to know how the professionals work to always keep the child in focus. In this bachelor's thesis we have done research to find out more about the interprofessional collaboration and how it can be applied in practice.

The questions at issue that the thesis aims to answer: are family work and early childhood education supporting the child through an interprofessional collaboration? Are they using different methods to support the child but with similar goals? Can they support the child with a joint plan? Is an interprofessional collaboration between early childhood education and family work something that needs to be promoted?

The theoretical framework of the thesis is founded on various literature explaining why family work and early childhood education needs interprofessional collaboration. To get a wider perspective we made a qualitative study, that includes people that work in both family work and early childhood education. We chose to do a qualitative study so we could get more detailed and well thought through answers.

The result shows that people who work in family work have more experience of interprofessional collaboration than people who work in early childhood education. It's better for the child and his or her family's interest if everyone that works with them are working towards the same goal.

Language: Swedish

Key words: family work, early childhood education, interprofessional collaboration

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	1
1.1	Syfte och frågeställningar.....	2
2	Bakgrund.....	4
2.1	Småbarnspedagogik.....	4
2.1.1	Barnets plan för småbarnspedagogik.....	5
2.1.2	Hur stöds barnet och vårdnadshavarna av pedagoger inom småbarnspedagogiken.....	6
2.2	Familjearbete.....	7
2.2.1	Klientprocessen.....	7
2.2.2	Intensifierat familjearbete.....	8
3	Vad är ett interprofessionellt samarbete.....	9
3.1	Behovet av ett interprofessionellt samarbete.....	11
3.2	Hur är det interprofessionella samarbetet uppbyggt?.....	13
3.3	Ett interprofessionellt samarbete ur barnets perspektiv.....	15
3.4	Etiska principer och sekretess.....	17
4	Sammanfattning av litteratur.....	19
5	Metod.....	19
5.1	Kvalitativ metod som datainsamlingsmetod.....	20
5.2	Etiska frågor och datasekretess.....	21
5.3	Datainsamlingsprocess och urval.....	22
6	Redovisning av intervjuer.....	23
6.1	Familjearbetets respondenter.....	23
6.1.1	Hur ser samarbetet ut för tillfället mellan småbarnspedagogiken och familjearbete?.....	24
6.1.2	Stöds barnet med olika metoder inom familjearbete och småbarnspedagogiken men med liknande målsättningar?.....	24
6.1.3	Är det möjligt att stöda barnet tillsammans med en gemensam plan?..	25
6.1.4	Hur ser man på samarbete i framtiden och är det något man strävar efter?	26
6.1.5	Kan sekretesslagstiftningen förhindra möjligheten till samarbete?.....	27
6.2	Småbarnspedagogikens respondenter.....	28
6.2.1	Hur ser samarbetet ut för tillfället mellan småbarnspedagogiken och familjearbete?.....	29
6.2.2	Stöds barnet med olika metoder inom familjearbete och småbarnspedagogiken men med liknande målsättningar?.....	29
6.2.3	Är det möjligt att stöda barnet tillsammans med en gemensam plan?..	30
6.2.4	Hur ser man på samarbete i framtiden och är det något man strävar efter?	31
6.2.5	Kan sekretesslagstiftningen förhindra möjligheten till samarbete?.....	32

7	Sammanställning av intervjuerna	33
8	Slutdiskussion och sammanfattning	35
9	Egen reflektion.....	38
10	Litteraturförteckning	41

Bilaga 1 - Intervjuguide, s. 42

Bilaga 2 - Samtyckesblankett, s. 43

1 Inledning

När vi påbörjade planerandet utav examensarbetet kom vi in på att vi båda är intresserade av att studera hur ett samarbete mellan olika aktörer kan se ut. Därför är fokuset i vårt examensarbete *”ett interprofessionellt samarbete mellan familjearbete och småbarnspedagogik med barnet i centrum”*. Varför vi valt att forska i just familjearbete och småbarnspedagogik är för att vi har valt att fördjupa oss i respektive ämne. Detta främst då det är något vi tror att vi senare i arbetslivet är något vi kommer komma i kontakt med, och en av oss skribenter har mera personlig koppling till ämnet. För att kunna fördjupa oss i ämnet samarbete har vårt mål varit att ta reda på hur samarbete ser ut nu och ifall sekretesslagstiftningen utgör ett hinder.

Då vi påbörjande litteratursökandet, kom vi att tänka på fallet i Joensuu. Fallet som just nu cirkulerar i media om den fyraåriga pojken som hittades död i sitt hem i Joensuu, har fått stor uppmärksamhet i media i och med att man har kritiserat småbarnspedagogen, socialvården och deras arbetssätt. Detta främst för att den socialarbetare som har haft hand om den fyraåriga pojkens ärende inte har träffat pojken under hela tiden som klientskapet varade, från februari till juni 2023. Socialarbetaren har endast tagit del av informationen om barnets situation genom sin arbetskollega, hälsovårdaren och mottagningshemmet (där barnet placerades brådskande). De iakttagelser som man gjorde inom småbarnspedagogen, förmedlade hälsovårdaren vidare till socialarbetaren. Barnet hade en gång tidigare blivit brådskande placerat utanför hemmet men efter en månad fått återvända hem. Familjen blev då klient inom intensifierat familjearbete och det klientskapet pågick till maj. Småbarnspedagogen hade reagerat på att barnet hade haft blåmärken på kroppen, och där efter försökt vara i kontakt med barnets socialarbetare för att berätta om situationen men inte fått något svar. Socialarbetaren hade inte ringt tillbaka till småbarnspedagogen utan låtit det gå förbi.

Senare i den förundersökning som polisen hade berättade socialarbetaren att personen inte trodde ärendet var så brådskande. Efter denna händelse gick Regionförvaltningsverket in med att göra en egen undersökning gällande barnskyddet i välfärdsområdet. I och med det fann man att det även tidigare förekommit brister och att man inte följt lagen.

Man såg nu även till att alla socialarbetare som har klienter som är barn ska träffa barnet tillräckligt ofta för att kunna bilda sig en uppfattning om barnets situation. Förutom det ska även välfärdsområdet ordna så att personal får utbildning i att kunna identifiera när ett barn blir utsatt våld. (HBL, 2024; Yle, 2023).

Efter att ha läst lite artiklar kring fallet, kom vi fram till att ämnet som vi valt att fördjupa oss i är väldigt passande eftersom fallet om den lilla pojken i Joensuu fått en stor uppmärksamhet i media. Vi tänkte även på hur ett samarbete skulle kunnat vara en förebyggande metod i "Joensuu-fallet" och hur det skulle ha kunnat förebygga denna tragedi.

Detta fall tror vi kunde slutat annorlunda ifall att man skulle ha reagerat och gjort annorlunda. Om alla inblandade aktörerna skulle ha reagerat på de varningssignaler som framkommit och tagit dem på allvar kunde man ha förebyggt utfallet. Vi tror att ett genom ett interprofessionellt samarbete mellan socialen, småbarnspedagogiken och de andra instanserna förebyggt det tragiska som hände. Genom det interprofessionella samarbete skulle man ha kunnat sammankalla till ett möte där man genom att dela information kanske kunna förebygga så att barnet inte skulle ha dött. Här ser man också tydligt att man har haft ett bristande samarbete och att ett fungerade samarbete kunde ha gjort mycket.

1.1 Syfte och frågeställningar

Syfte med examensarbetet är att studera om och hur familjearbetets och småbarnspedagogikens personal samarbetar. Vårt intresse är att granska ifall man i ett samarbete mellan familjearbetet och småbarnspedagogiken har barnet i centrumet, eller är barnet åsidosatt. I och med undersökandet av samarbete mellan familjearbetet och småbarnspedagogiken, är syftet att undersöka om de har en gemensam utarbetad plan kring hur de ska stöda barnet, alternativt hur de stöder barnet och familjen på separata håll men med en gemensam utarbetad plan. Men det kan hända att de inte har en gemensam utarbetad plan, utan endast gemensamma målsättningar. Då det gäller samarbete är vårt intresse även att studera om man använder sig av liknande metoder och tillvägagångssätt för att stöda barnet samt familjen inom respektive områden.

Den frågeställning som vi har för examensarbetet är baserat på det syfte vi har. Frågeställningen som kommer vara centrala i examensarbetet är följande frågor.

- Stöder familjearbete och småbarnspedagogiken barnet genom interprofessionellt samarbete?
- Stöds barnet med olika metoder inom småbarnspedagogiken och familjearbete men med liknande målsättningar?
- Kan man stöda barnet tillsammans med en gemensam utarbetad plan?
- Befrämjar ett interprofessionellt samarbete småbarnspedagogiken och familjearbete?

Utifrån det syfte vi har för examensarbetet så har vi utformat frågeställningen så den är anpassad för att ge svar på syftet. Från syftet och frågeställningen för examensarbetet har vi utformat de frågorna som vi har ställt i samband med den kvalitativa intervjustudien. I och med att frågorna är baserade på syftet och frågeställningen hoppas vi att frågorna kommer ge svaret på vår frågeställning och syfte.

Genom att avgränsa examensarbetet hindrar man att arbetet blir för stort. I den här delen kommer vi att redovisa för de avgränsningar som vi har gjort. I examensarbete kommer vi att gå in på hur ett interprofessionellt samarbete mellan familjearbetets personal och småbarnspedagogikens personal kan se ut. Vi kommer att ha mera fokus på barnet, hur man beaktar och tillgodoser barnets bästa i samarbetet mellan aktörerna. I avgränsandet inom familjearbetet har fokuset varit på att utgå från socialvårdslagen 2014/1301, i och med att familjearbetet är uppbyggt på denna lag.

Men i vissa fall har även komplettering utav barnskyddslagen 2007/417 gjorts. Inom småbarnspedagogiken har avgränsningen gjorts på ett annorlunda sätt. Huvudfokuset har varit på barnet och hur man framfört barnet i olika frågor. Man har även behövt tangera pedagogerna och vårdnadshavarna i deras enskilda roller, deras roll i samarbetet mellan varandra och i samarbetet med familjearbetet. Vi använde oss av Grunden för planen för småbarnspedagogik 2022, Planen för småbarnspedagogiken 2022 och lagen om småbarnspedagogik 540/2018 för att avgränsa arbetet.

2 Bakgrund

I och med att behovet av familjearbete har ökat i Finland under de senaste åren, har det lett till att familjearbete och barnskyddets synlighet och klientskap ökat. Inom småbarnspedagogiken har man även under årens lopp fått mera kontakt med familjearbetet, genom att familjen och barnet är klienter hos dem. Dock har det visat sig att samarbetet och kommunikationen mellan dessa aktörer inte har fungerat särskilt bra eller inte funnits alls. Det har då lett till att man har för mestadels arbetat på separat håll med familjen och gett olika råd till familjen. Men för att kunna förstå hur ett välfungerade interprofessionellt samarbete kunde fungera, behöver man först få en bakgrund i vad familjearbete är och vad småbarnspedagogiken är.

2.1 Småbarnspedagogik

Småbarnspedagogiken är en service som kommunen är skyldig att ordna i den utsträckning som det finns behov. (Utbildningsstyrelsen, 2022, s. 15). I lagen om småbarnspedagogik (540/2018 kap. 1 §2 och kap. 2 §5) framkommer att kommunen skall ordna småbarnspedagogiken enligt behovet av öppethållningstider och enligt behov under året. Barnet som deltar i småbarnspedagogiken har rätt att delta ända tills barnet nått ålder för läroplikt. I småbarnspedagogiken har man som avsikt att ge en målinriktad och systematisk fostran, med betoning på pedagogisk undervisning och vård till barnet. Inom småbarnspedagogikens verksamhet får barnen lära sig färdigheter och kunskaper som stärker barnens delaktighet samt driftighet i samhället. (Utbildningsstyrelsen, 2022, s. 15).

Förutom det så får även barnen en grund för det livslånga lärandet genom småbarnspedagogiken. Det är även viktigt att komma ihåg att barnet tar med sig de tidigare erfarenheterna när det kommer till kommunikation till andra människor, och även den emotionella anknytningen mellan barn och vårdnadshavare. Man kan säga att det har en central definition i barnets vardag. (Utbildningsstyrelsen, 2022, s. 20).

När det handlar om uppbyggnaden av verksamheten är pedagogernas förståelse för barnen och barndomen viktig. Att man som pedagog vet hur barnen utvecklas, hur de lär sig och även hur de växer. Lika viktigt är det även att pedagogerna har vetskap om hur varje enskilt barns individuella utveckling ser ut.

Detta ger en grund i hur man skall bygga upp verksamheten så den är anpassade för de barn som vistas i miljön. (Utbildningsstyrelsen, 2022, s. 21). När man skall planera verksamheten ska man utgå från barnens individuella planer för att få verksamheten till en så målinriktad verksamhet som möjligt. Fokuset vid planering av verksamheten skall vara att ge en positiv erfarenhet av lärande till barnet genom att använda sig av lek, rörelse, kulturtraditioner och även konst (Utbildningsstyrelsen, 2022).

2.1.1 Barnets plan för småbarnspedagogik

I lagen om småbarnspedagogik ska varje barn som deltar i småbarnspedagogik eller familjedagvård ha rätt till en egen utarbetad individuell plan. När man utarbetar barnets plan är det i samarbete med vårdnadshavarna och läraren inom småbarnspedagogiken. I lagen för småbarnspedagogik ska man utnyttja kompetensen hos socionomen inom småbarnspedagogiken i synnerhet när det gäller kännedom om servicesystemet för barn och familjer (Lag om småbarnspedagogik 540/2018, s. §23). I barnets plan skall det även framkomma ifall barnet är i behov av extra stödåtgärder och hur man kommer att genomföra stödet, samt att man utvärderar stödets och dess inverkan på barnet. Vid utarbetningen av barnets plan skall man även ta hjälp av andra myndigheter eller sakkunniga som finns till för att stöda barnet i deras lärande och utvecklingen. Syftet med barnets plan är att genom det få fram vad barnet behöver när det kommer till vård, fostran och undervisning. Man sätter även upp mål för vad barnet ska öva på eller lära sig under året.

Utefter det skall man genom småbarnspedagogiken använda sig av målen så att de stöder barnet i deras utveckling, lärande och välbefinnande. (Lag om småbarnspedagogik 540/2018, s. §23).

Barnen som deltar i småbarnspedagogiken har rätt till att få den typ av stöd som barnet är i behov av. Genom att sätta in den stödåtgärd som är i enlighet med barnets behov och i god tid kan man stöda barnet i lärandet, utvecklingen och välbefinnandet. När man sätter in stödet i ett tidigt stadiet förebygger det att problematiken inte skall växa och bli mera komplext. Vid utarbetande av stöd till barnet ska man utgående från de styrkor som barnet har för att hitta ett lämpligt stöd för barnet. Man skall dock beakta barnets ålder och hur långt barnet har utvecklats när man utarbetar stödet. (Utbildningsstyrelsen, 2022, s. 58).

2.1.2 Hur stöds barnet och vårdnadshavarna av pedagoger inom småbarnspedagogiken

I den småbarnspedagogiska verksamheten skall barnet få stöd av pedagogerna i att utvecklas i sina färdigheter. Att till godo se barnets bästa är att stödja vårdnadshavarna i deras uppfostran till barnet. Det är även vårdnadshavaren eller vårdnadshavarna som har den ledande rollen i uppfostringen av barnet. (Fagerli, Lillemyr, & Söbstad, 2001, s. 11). I FN:s barnkonventionen tas även upp att vårdnadshavarna har huvudansvaret då det gäller uppfostring och utveckling av barnet. Genom detta får man handledning i vad som anses vara barnets bästa. Pedagogerna skall även se till att vårdnadshavarna får stöd i de frågor som gäller uppfostring av barnet och även ta in andra tjänster vid behov (FN, 1990, s. artikel 18).

Genom ett samarbete mellan vårdnadshavarna och pedagogerna skapar man tillsammans en helhetsbild av barnet, och med hjälp av de kan man identifiera hur utvecklingen ser ut för barnet samt ifall det finns indikationer på behov av stöd. Barnet skall även vid behov få stöd utifrån från andra tjänster. Den stödtjänst som barnet får skall vara ändamålsenligt till de behov barnet i fråga behöver. Ifall pedagogerna är oroade över barnets utveckling, lärandet eller barnets välbefinnande skall man kontakta vårdnadshavarna genast (Utbildningsstyrelsen, 2022, ss. 40-41).

Pedagogernas syn på barnet som deltar i småbarnspedagogiken är mycket avgörande för hur kvalitén blir. Som pedagog är grundinställningen för småbarnspedagogiken att kunna sätta barnet i centrum, ha barnsyn. I stora drag betyder det att man som pedagog skall ha förståelse för hur man ser på barnet speglar även av sig på hur man bemöter barnet i utvecklingen, lärandet och dess livsvillkor. Man behöver även kunna visa ett ärligt intresse till barnets upplevelse av dagen. För att pedagogerna ska kunna se varje barn och ge möjligheten att stöda barnet till att kunna utveckla sina individuella färdigheter, behöver pedagogen kunna visa sig sårbar, empatisk och även kunna vara medveten om sin natur. När verksamheten planeras skall man ta i beaktan att det skall finnas utrymme för pedagogerna att kunna vara mera närvarande med barnen under dagen. Detta för att kunna höra varje barns enskilda tankar, känslor, funderingar, berättelser och även deras problem. Genom att pedagogerna är så pass närvarande får även barnet möjlighet till att öva sig på att sätta ord på känslor, tankar och även öva sig i kommunikation. (Davidsson & Juslin, 2021, s. 31).

2.2 Familjearbete

Familjearbete är en tillfällig stödåtgärd som är baserad på paragraf § 18 i socialvårdslagen (Socialvårdslag 2014/1301, 2023) och kräver inte att klienterna har klientskap inom barnskyddet. Familjearbetet finns till för att stödja familjer i vardagen genom handledning och andra nödvändiga tjänster. Inom familjearbetet arbetar man ofta i klientens hem och man fokuserar på att förbättra välfärden, resurserna och den ömsesidiga interaktionen i familjen. Familjearbetet är situationsbundet, det betyder att arbetet ändrar form enligt hurudan situationen är och vilka målsättningar arbetet har. (Järvinen m.fl., 2012, s. 12)

Familjearbetet kan dra nytta av olika yrkesgruppers kompetenser, så att klienten kan få bästa möjliga stöd och service. Andra yrkesgrupper som kan förekomma är till exempel psykologer eller terapeuter. I barnskyddslagen §36 (Barnskyddslag 2007/417, 2023) definieras familjearbetet som en av öppenvårdens stödåtgärder, stödåtgärder kan till exempel vara intensifierat familjearbete. Som familjearbetare är det eftersträvansvärt att arbeta förebyggande, detta för att familjens situation inte ska eskalera och kräva strängare åtgärder från barnskyddet. Det förebyggande familjearbetet sker i samarbete med socialväsendet, skola, daghem och rådgivning (Järvinen m.fl., 2012, s. 13).

Familjearbetet ser olika ut beroende på i vilken situation familjen befinner sig. Men oberoende på hur situationerna ser ut är målet att familjen ska kunna klara sig självständigt efter att familjearbetet avslutats samt att välfärden i familjen ökat. Man uppmuntrar även familjen till att be om hjälp i tid. Under åren har behovet av familjearbete ökat (Järvinen m.fl., 2012, s. 17).

2.2.1 Klientprocessen

Ett socialvårdsärende inleds på familjens egen ansökan eller om en anställd vid välfärdsområdets socialvård har fått i sin kännedom att en person/familj behöver socialvård (Socialvårdslag 2014/1301, s. §34). Inom familjearbetet är målet att man så snabbt som möjligt reagerar på familjernas begäran om hjälp. För att utreda servicebehovet ordnas ett möte, som sker i familjens hem. I mötet deltar alla som på något vis är i kontakt med familjen, som till exempel rådgivning eller socialarbetare. Målet med detta är att familjen ska få bekanta sig med vad familjearbete är samt med familjearbetarna. (Järvinen m.fl., 2012, ss. 104 - 106).

Bedömning av servicebehov, där beaktar man familjens situation, styrkor och behov av hjälp. Även om man som familjearbetare upplever att det finns behov av stöd är det viktigt att man lyssnar på vad familjen berättar och hur de upplever situationen. Under den första träffen kan man redan bestämma när arbetet ska påbörjas ifall familjen är motiverad. I andra fall kan man erbjuda en betänketid åt familjen, där familjearbetarna kan komma på hembesök om så önskas. När arbetet påbörjas görs en klientplan. I klientplanen skriver man ner klientens målsättningar, stödåtgärder, styrkor och resurser. Familjearbetet förverkligas genom att man med familjen bestämmer möten som till exempel hembesök. Utöver att familjearbetarna skapar förtroende hos familjen, kan det vara bra att ha en bra kontakt med familjens nätverk. Innan man avslutar ett klientskap hos familjearbete görs en utvärdering. Det första utvärderingstillfället kan till exempel vara tre månader efter att arbetet påbörjats. I denna utvärdering ska familjen utvärdera sina egna resurser, familjearbetarna gör också en utvärdering på vad de anser att fungerar i familjens vardag och samarbetspartnerna gör en egen utvärdering ur deras perspektiv. För att man ska kunna avsluta familjearbete ska målsättningarna vara nådda, ifall de inte har uppnåtts ska man reda ut varför. (Järvinen m.fl., 2012, ss. 106-107)

När man avslutar familjearbete, försöker man minska på mötena för att sedan avsluta dem helt. Ibland kan det vara så att klienten väljer att avsluta klientskapet eller så kan klienten behöva andra stödåtgärder som inte familjearbetarna kan ge. Detta kan exempelvis ske när klientskapet börjat genom intensifierat familjearbete, men stödåtgärden anses inte vara tillräcklig, då utreds vilka stödåtgärder som är rätt för klienten. Klientskapet ska avslutas vid ett lämpligt tillfälle, samt att man tillsammans med familjen bestämmer att klientskapet avslutas. När klientskapet avslutas är det viktigt att poängtera att familjen kan ta kontakt igen. (Järvinen m.fl., 2012, ss. 108-109)

2.2.2 Intensifierat familjearbete

Ibland behöver familjer intensifierat familjearbete, detta för att familjens situation har eskalerat. Dessa familjer behöver ofta särskilt mycket stöd och handledande för att klara av krisen. Med intensifierat familjearbete menas att arbetet påbörjas så snabbt som möjligt och att träffarna med familjen inte är några gånger i veckan utan dagligen och innehåller både kvälls – och helgarbete. Intensifierat familjearbete påbörjas i familjer där man har skäl till att vara orolig över barnens utveckling och uppväxt. (Järvinen m.fl., 2012, ss. 88-89)

Med det menas att arbetet kan börja efter att barnet/barnen blivit brådskande omhändertagna eller så påbörjas arbetet för att förhindra att barnet blir placerat utanför hemmet. Till det intensifierade familjearbetet behövs många olika professioner för att kunna erbjuda ett maximalt stöd. (Järvinen m.fl., 2012, ss. 88-89; THL, 2023).

En del familjer kan motsätta sig familjearbete men i dessa speciella fall kan barnskyddet kräva att familjen deltar i arbetet, men även om familjen blivit tillsagda är grunden inom familjearbete att samarbeta med familjen. Intensifierat familjearbete har en tidsgräns, ofta pågår arbetet i ungefär 1 – 6 månader. Arbetsprocessen kan ibland kräva att familjerna har intervallperioder på en familjerehabiliteringsenhet. För att intensifierat familjearbete ska lyckas, krävs det av klienterna att de identifierar de förändringar som måste göras samt att de är motiverade till att åtgärda problemet. För att kunna påbörja intensifierat familjearbete görs ett beslut tillsammans med barnskyddet, familjen samt socialarbetare. (Järvinen m.fl., 2012, s. 89; THL, 2023).

3 Vad är ett interprofessionellt samarbete

Ett interprofessionellt samarbete är då flera myndigheter eller organisationer samarbetar tillsammans för att kunna ge den rätta vården eller stödet som klienten är i behov av. Genom att man samarbetar många olika professioner tillsammans så får alla inblandade samma information gällande klinten och deras situation. Man kan även med hjälp av alla olika professioners kunskap samtala tillsammans för att komma fram till vilket stöd som kunde vara lämpligt för klienten i fråga. (Basic, 2019, ss. 245-246). För att ett samarbete skall kunna fungera ska de inblandade professionella kunna ha tillit till varandra genom hela processen. Alla de inblandade i det interprofessionella samarbetet bör vara medvetna om hur klintens utgångspunkt ser ut och i vilken riktning man arbetar mot. Det ska finnas tydliga rollfördelningar mellan de professionella, kommunikationen ska vara fungerande mellan de olika myndigheterna eller organisationerna. För att undvika misskommunikation eller utesluten information, kan man bilda en gemensam samlingsplats för all information gällande klinten, det kan vara med gemensam plan eller gemensam journal. Med ett interprofessionellt samarbete ökar man kvaliteten på vården eller tjänsten som utförs. Samarbete till andra professionella har även visat sig minska stressen för alla som är involverade i det interprofessionella samarbetet. (Fridén, 2018, ss. 37-38).

När man inom småbarnpedagogiken pratar om samarbete kan det vara både till vårdnadshavarna och även till andra aktörer. Samarbetet mellan vårdnadshavarna och pedagogerna är mycket viktigt och behöver även vara ömsesidig. Genom att samarbetet fungerar har man som pedagog även lättare att kunna ta upp till talan ifall att man känner en oro gällande barnets välbefinnande eller vid utmanande situationer. Vid samarbete med andra aktörer vill man sträva efter att bedriva interprofessionellt samarbete utefter behov. Ifall att någon av aktörerna, pedagogerna inom småbarnspedagogiken eller någon tjänst inom välfärdsområdet känner sig oroad gällande barnet välbefinnande eller utveckling, är ett ökat samarbete viktigt. Ett ökat samarbete skall även tillämpas när ett stöd planeras och även ordnas för barnet. (Utbildningsstyrelsen, 2022, ss. 36-38).

Inom familjearbete är grunden att ta reda på vad som är familjens behov, behoven kan vara relaterade till barnets uppfostring och utveckling eller så riktar sig familjearbetet till att utveckla föräldraskapet hos vårdnadshavarna. I boken *Sosiaaliohjaus* står det om *dagvårdens familjearbete* som kan tillämpas som en metod inom dagvården. (Helminen, 2016, s. 60)

Metoden dagvårdens familjearbete kan anses vara till för att till exempel stärka föräldraskapet hos vårdnadshavarna, när detta är metodens mål pratar man om ett familjeorienterat perspektiv. Dagvårdens familjearbete är en planerad, målinriktad och ofta en nätverksliknande metod där man strävar efter att förebygga familjens problem samt att specialtjänster som exempelvis barnskyddet inte ska behövas. (Helminen, 2016, s. 60).

Det kan också vara familjearbetaren som arbetar med familjen genom metoden *dagvårdens familjearbete*. Då hör det till att man arbetar familjecentrerat och att man på det viset får kontakt med alla aktörer som har hand om barnets välmående. Familjearbetaren kan också på begäran hjälpa och stöda småbarnspedagogerna i sitt arbete. Familjearbetaren kan också handleda någon form av gruppcentrerat klientarbete eller delta i interprofessionella nätverksmöten. (Helminen, 2016, s. 60).

Pedagogerna som arbetar inom småbarnspedagogiken har möjligheten att nå barnen mera i vardagen. De har även möjlighet att ge det ändamålsenliga stödet som barnet är i behov av. Barnet som deltar i småbarnspedagogiken har en vardag med flera viktiga pedagoger som ger barnen en möjlighet till att kunna känna sig trygga i verksamhetsmiljön. De ger även barnen en möjlighet till stöd, omsorg och även en stimulans för deras utveckling. Barnet ska tillsammans med hjälp och stöd av pedagogerna få färdigheter i hur man kommunicerar med andra barn, ber om hjälp i de olika situationerna och hur man kommer överens med andra barn. (Davidsson & Juslin, 2021, ss. 8-9).

3.1 Behovet av ett interprofessionellt samarbete

Eeva Kaukaluoto presenterar i sin avhandling *onko varhaisen tuen päiväkoti mahdollinen?* resultatet av ett projekt som kallas *Kieku* (Kaukaluoto, 2010, s. 196) Projektet hade gått ut på att man skulle bygga upp ett samarbete mellan socialtjänster och småbarnspedagogiken. Resultatet var att den samarbetsmodell som man utvecklat passade bra att använda inom småbarnspedagogiken.

Arbetsmodellen kallades "päivähoidon perhetyöntekijä – varhaisen tuen ja matalan kynnyksen sekä nopean regoinnin työmalli" och med hjälp av den kunde man se hur användningen av professionella arbetssätt kunde på ett mer effektivt sätt hjälpa småbarnsfamiljer att klara sig ur problematiska livssituationer. (Kaukaluoto, 2010, s. 196).

På grund av samarbetet mellan familjearbete och dagvården kunde både småbarnspedagogerna och familjearbetarna säga att de hade nytta av varandras arbetssätt. Familjearbetarna hade fått lära sig nya arbetssätt, på vilka de bättre kunde arbeta mera lösningsorienterat genom att ta reda på mera om vårdnadshavarnas resurser. Småbarnspedagogerna upplevde att de fått mera kunskap om hur de ska hantera och ta till tals svåra situationer med föräldrarna samt att de blivit modigare att föra situationerna vidare till barnskyddet. Att hantera svåra situationer inom dagvården hade på grund av projektet blivit lättare, eftersom småbarnspedagogerna fått klarare instruktioner i hur de ska hantera dem. Småbarnspedagogerna upplevde också att deras kunskap fördjupats. Vårdnadshavarnas förtroende för småbarnspedagogerna hade förstörats vilket ledde till att vårdnadshavarna lättare kunde prata om problemen och be om hjälp. (Kaukaluoto, 2010, s. 197).

Ett samarbete mellan familjearbete och småbarnpedagogiken har visat sig vara bra för båda parterna, eftersom man haft nytta av respektive områdes kunskaper, observationer i de olika frågorna och vägledning som rör barnet och även familjen. Det har det gett möjlighet att kunna ge de rätta stöd som familjen är i behov av. Dock har det visat sig att personalen som arbetar inom småbarnpedagogiken inte alltid gör en barnskyddsanmälan genast, fast att pedagogerna känner en oro för barnet välbefinnande. De åtgärder som man har gjort för att det inte skall få hända är att man har lagt anmälningsskyldighet på vissa yrkesgrupper, bland annat personalen inom småbarnpedagogiken. Men fast man har satt in denna anmälningsskyldighet finns det även fall där pedagogerna inte anmäler oron i tillräckligt god tid eller inte alls. Så fort pedagogen känner en oro för barnet, ska man ta upp detta till diskussion med de andra i personalen. Man gör då en barnskyddsanmälan enskilt eller tillsammans, på basen av den bedömning och iakttagelser som man har gjort. (Killén K. , 2014, s. 191; THL, 2023).

Genom att småbarnspedagogiken är i en sådan nära relation till barnet och vårdnadshavarna. Ger det möjlighet att med hjälp av interprofessionellt samarbete med familjearbete, kunna utarbeta olika metoder, arbetsätt och planer för hur man stöd barnet och hur man tillgodoser barnet bästa. När man då kompletterar familjearbete som en resurs för barnet och vårdnadshavarna, så får vårdnadshavarna information gällande hur man stöder och även handleder barnet i lärandet, utvecklingen och i deras hälsa. Pedagogerna kan även komplettera dessa stödåtgärder i småbarnspedagogiken, och de blir även de som ser ifall att det sker förändring för barnet och vårdandshavarna. Via ett interprofessionellt samarbete ger det möjlighet att tillsammans stödja vårdnadshavarna i att bygga upp hemmamiljön till en trygg och skyddande plats för barnet. (Davidsson & Juslin, 2021, ss. 20-22).

I materialet *Resursstarka barn* (Davidsson & Juslin, 2021) använder man sig av en metod som utgår från barnets individuella resurser. Det betyder att man som pedagog ser barnet för de enskilda individen med egna resurser. Med att förstå att barnet har egna individuella behov och resurser kan pedagogerna, familjearbetarna och vårdnadshavarna erbjuda en lämpad miljö där barnet är tryggt, utvecklas och växer. För att utveckling av barnets resurser, behöver pedagogerna och familjearbetaren kunna bekräfta barnet känslor och tron på andra medmänniskor i de svåra situationerna. Barngruppen är den plats där barnet får utrymme för att träna och utveckla sina resurser i samspelet till andra barn.

Förutom småbarnspedagogiken är även familjen och hemmamiljön en plats där barnets basbehov tillgodoses och utveckling. Barnets familj kan även fungera som resursförstärkande. Men hemmamiljön fungerar inte som resursförstärkande ifall det finns problematik i familjen. Ifall kommunikationen inte finns inom familjen samt att det beror det på vilken ställning familjen har i samhället. I sådana fall kan man ta kraft genom ett interprofessionellt samarbete med familjearbete. När man tillämpar detta stöd i hemmamiljön är det bra att man tar hjälp av en familjearbetare som har en annan kunskap jämfört med pedagogerna inom småbarnspedagogiken. I det interprofessionella samarbetet är det viktigt att man med familjearbetaren och pedagogerna beaktar barnet och familjens behov. Och utefter behovet planera för hur man skall ge stödet på de bästa vis. Det kan då vara att man använder sig av resursstärkande arbetssätt i både småbarnpedagogiken och familjearbetet. (Davidsson & Juslin, 2021, ss. 23-25 & 33-34).

3.2 Hur är det interprofessionella samarbetet uppbyggt?

När pedagogerna inom småbarnspedagogiken känner en oro för barnets välbefinnande eller utveckling skall man genast kontakta något av välfärdsområdets tjänster. I det interprofessionella samarbetet skall man även ha vårdnadshavarnas samtycke, dock finns det även där undantag. Vid samarbetets början ska man avtala om hur samarbetet ska vara uppbyggt och även de principer som gäller för barnets ärende. I samarbetet skall man även följa bestämmelserna gällande sektrestess och utbyte med uppgifter mellan varandra. Ett interprofessionellt samarbete mellan välfärdsområdet och småbarnspedagogiken grundar sig i att man utgår från barnet bästa. Man skall se till så att barnet i fråga blir tillgodosedd och att man gör allt för att uppfylla det. Den stödform som barnet får ska motsvara det enskilda barnets behov av stöd och även vara ändamålsenligt. Vid utarbetande av stödbehov skall man även se vilka sakkunniga som ska vara involverade i det interprofessionella samarbetet. När stödet planeras och utvärderas ska man ta hjälp av sakkunniga för att få en tillräckligt stor bredd för hur stödet ska vara så ändamålsenligt som möjligt. (Pedersöre, 2022, s. 22).

I socialvårdslagen beskrivs ett sektorsövergripande samarbete på följande sätt, för att kunna bedöma servicebehovet, fatta beslut och tillhandahålla socialvård ska myndigheten som ansvarar för socialvården se till att det finns tillräcklig sakkunskap och kompetens med hänsyn till klientens individuella behov finns att tillgå (Socialvårdslag 2014/1301, s. §41).

Socialvård erbjuds i samarbete med andra aktörer så att socialvårdens och vid behov de övriga förvaltningssektorernas service bildar en helhet som tar hänsyn till klientens intresse. Arbetstagaren som har hand om klienten ska vid behov kontakta olika samarbetspartners och andra sakkunniga för att se till att klienten har bästa möjliga vård (Socialvårdslag 2014/1301, s. §41).

Ett interprofessionellt samarbete kan förklaras på två olika sätt, antingen är samarbetet internt eller externt. Vi tänkte förklara mera om det externa samarbetet. Det externa samarbetet är uppbyggt på följande vis, att till exempel småbarnspedagogikens personal tar kontakt med familjearbetets personal gällande klienter som tillhör båda arbetsgrupperna. I boken "*Tavallisen Erityinen Lapsi*", beskrivs tre olika metoder som används för att utveckla ett interprofessionellt arbete, *arbeta sida vid sida*, *arbeta tillsammans* och *att arbeta interprofessionellt*. Att arbeta sida vid sida innebär att man ordnar de tjänster som klienten behöver sektorsvis, detta bygger på att man ska kunna erbjuda klienten de tjänster de behöver utan att vara beroende av den andra. Det innebär att alla som arbetar med klienten har en egen plan och arbetssätt som sedan framförs vid de interprofessionella mötena. (Määttä & Rantala, 2010, s. 160)

När det gäller arbetssättet att arbeta tillsammans, utvärderar alla professionella klienten självständigt och utvärderingarna framförs sedan vid det interprofessionella mötet där man tillsammans kommer överens om klientplan och hur arbetet med klienten ska fortskrida. Att arbeta interprofessionellt beskrivs i boken "*Tavallisen erityinen lapsi*" på följande vis, arbetsgruppens medlemmar formulerar tillsammans verksamhetens mål och alla medlemmar har ansvar för att utforma klientplanen. Tanken bakom detta arbetssätt är att minska på överlappande arbete hos de olika professionerna. (Määttä & Rantala, 2010, ss. 161-162)

I barnskyddslagen beskriver man tryggande av multiprofessionell sakkunskap, vilket betyder att välfärdsområdet måste se till att socialarbetaren som har hand om barnets angelägenheter har tillgång till sakkunskap om barnets uppväxt och utveckling samt hälsovård. Ifall det behövs ska välfärdsområdet tillsätta en expertgrupp som består av olika representanter för social – och hälsovården. Denna grupp består av experter som har stor kunskap när det är fråga om barns uppväxt och utveckling. (Barnskyddslag 2007/417, s. §14).

3.3 Ett interprofessionellt samarbete ur barnets perspektiv

För att förstå vad ett samarbete ut barnets perspektiv betyder, behöver man förstå vad barnets perspektiv är och vad det betyder. Barnets perspektiv är att man utgår från barnet individuella behov och även barnets bästa. Som pedagog inom småbarnspedagogiken eller familjearbetare är det även bra att ha ett barnperspektiv. Det betyder i stora drag att man som professionell hör barnet och de åsikter som barnet har, gällande olika samarbeten om stödformer som berör barnet. Dock betyder inte barnperspektiv att barnet får bestämma helt om hur stödet ska utformas eller hur samarbetet ska se ut. (Rosengren, 2019, ss. 11-13).

I detta fall betyder barnperspektiv mera att man hör åsikten, tillgodoser barnets bästa, anpassa stödet och stödformen till barnets bästa. Man behöver som professionell ha i åtanke att barnet inte är fullt utvecklat och har inte förmågan eller kunskapen om vad som är det bästa för barnet själv. Så att bygga stödet endast baserat på barnets ord eller åsikt är inte att använda sig av barnperspektiv i samarbete. (Rosengren, 2019, ss. 11-13).

Men det finns en skillnad mellan begreppen barnperspektiv och barns perspektiv, som redan förklarar så betyder barnperspektiv hur vuxna ser på ett barns situation. Medan barns perspektiv betyder att de vuxna som t.ex. småbarnspedagoger eller familjearbetare tar reda på hur barnet ser på sitt eget liv genom att försöka se situationen ur barnets synvinkel. Skillnaden mellan dessa begrepp kommer tydligt fram när man diskuterar med ett barn och lyssnar på vad de säger. Som familjearbetare eller pedagog så gynnas man av att ha dessa samtal med barnen för då kommer det fram att barnets perspektiv kan tolkas olika beroende på vilka villkor och erfarenheter barnet har (Arnér & Tellgren, 2006, s. 40).

När man ser på ett interprofessionellt samarbete ur barnets perspektiv, ser man att det mesta av det förebyggande arbetet med barn sker på daghem, fritidsaktiviteter eller i skolan. Det är ofta på dessa ställen som de vuxna märker att ett barn är i behov av hjälp. Detta eftersom de vuxna, exempelvis pedagogerna som har möjlighet att observera barnen och kan märka förändringar i deras beteende. Ett barn kan signalera att de behöver hjälp på två olika sätt, antingen genom att vara utåtagerande eller genom att barnen blir mer inåt agerande eftersom barnen vill dölja att de mår dåligt. (Killén K. , 2009, s. 125).

Inom skolvärlden försöker skolhälsovård, speciallärare och psykologer tillsammans med en socialarbetare utarbeta en plan där man på bästa sätt kan stöda ett barn som behöver hjälp. Med hjälp menas i detta fall inte bara hjälp i undervisning, man vill även kunna hjälpa ett barn som kanske inte har de bästa hemförhållandena. För att det förebyggande arbetet ska kunna fungera på bästa sätt behöver man införa det förebyggande arbetet redan på daghem och förskolor. Nuförtiden har man större kunskap om vad som krävs för att barn som befinner sig i riskzon ska klara sig. Anknytningen påverkar barnets chanser att klara och ta sig ur problem som finns hemma. Ifall barnet har en anknytning till någon, som en vuxen som befinner sig utanför hemmet kan det stöda barnet att orka framåt. Denna person kan vara läraren på skolan eller personen som leder de fritidsaktiviteter som barnet deltar i. Utöver att barnet har en trygg anknytning till någon utanför hemmet, behöver barn också få hjälp med att bearbeta sina upplevelser. Barn behöver även få känna att de har kontroll över sin egen livssituation. För att arbetet med barn ska fungera, behöver det vara någon som barnet litar på och spenderar mycket tid med som till exempel en pedagog på daghemmet. (Killén K. , 2009, s. 125).

Anknytningsteorin utvecklades av John Bowlby och är en central del i ett barns uppväxt. Bowlby beskriver anknytningsteorin på följande vis, ett nyfött barn kan inte överleva på egen hand och behöver därför ett beteendesystem som syftar på att barnet ska få omvårdnad av andra. Målet med detta beteendesystem hos ett barn är att omgivningen ska reagera och ge barnet närhet och skydd. (Karlsson, 2012, s. 65).

Anknytningsteorin delas upp i olika kategorier, trygg anknytning, otrygg men organiserad anknytning och desorganiserad anknytning. När barn har en trygg anknytning söker barnet närhet från vårdnadshavaren då barnet känner sig otryggt. Ett barn som har en trygg anknytning till sina vårdnadshavare upplever att man alltid kan återvända till den trygga hamnen. Ett barn som har en otrygg men organiserad anknytning, begränsas i sin nyfikenhet och sin utveckling eftersom barnet inte kan lita på att föräldrarna är närvarande då barnet behöver dem. En desorganiserad anknytning betyder att samspelet mellan barnet och vårdnadshavaren är byggt på rädsla. Med det menas att även om barnet är i behov av trygghet och tröst, är den person som ger det den samma som väcker rädsla hos barnet. Det desorganiserade anknytningsmönstret är det mest problematiska eftersom det kan leda till att barn anpassar sig efter andra och utvecklar ett falskt själv. Samt att barnet ger upp föreställningen om att ha en trygg förälder. (Karlsson, 2012, ss. 68-69).

När det gäller ett barncentrerat arbetssätt har det fått vuxna, som till exempel småbarnspedagoger, familjearbetare och socialarbetare att fundera djupare över sin arbetsroll. Genom att fundera djupare på arbetsrollen fick arbetstagarna en klarhet i vad som ingick i deras roll. Ett barncentrerat arbetssätt hjälpte arbetstagarna att begränsa sitt arbete och fick dem att fokusera på barnets perspektiv och vad som var viktigt att arbeta med ur ett barns perspektiv. (Ervast & Tulensalo, 2006, ss. 116-117).

När det gäller barn och deras klientskap inom till exempel barnskyddet har man alltid haft vårdnadshavarna som huvudklient. Med hjälp av det barncentrerade arbetssättet har socialarbetarna medvetet valt att ha barnet som huvudklient, detta eftersom arbetet går ut att arbeta för barnets bästa. Detta betyder dock inte att man som familjearbetare slutar arbeta med resten av familjen, utan att man tar sig tid att även jobba med barnet på tu man hand. Många arbetstagare tycker att det är viktigt att känna till vad barnets perspektiv innehåller, eftersom då kan man säkerställa att man arbetar utifrån barnets bästa. (Ervast & Tulensalo, 2006, ss. 118-119).

Vuxna har svårt med att fullt ut förstå barnets perspektiv eftersom vuxna naturligt utgår från en vuxens perspektiv. Därför håller man samtal med barn inom familjearbete och småbarnspedagogik för att bättre förstå och få en inblick i hur barn tänker ur barns egna perspektiv. Det är vanligt när man företräder barnets perspektiv och pratar om barnets bästa, att man som vuxen tänker ur en vuxens perspektiv när det gäller barnet (Arnér & Tellgren, 2006, s. 40).

3.4 Etiska principer och sekretess

I lagen om småbarnspedagogiken finns det bestämmelser om att vissa uppgifter om barnet som är sekretessbelagda. Dessa uppgifter är barnets individuella plan för småbarnspedagogiken, barnets behov av stöd och stödåtgärder, uppgifter så som genomförandet av dem och bedömning av barnet personliga egenskaper (Lag om småbarnspedagogik 540/2018, s. §40).

Även om dessa uppgifter är sekretessbelagda enligt lag finns det undantag för när man får förbise sekretessen. Pedagogerna inom småbarnspedagogiken har rätt att få ta del av de sekretessbelagda uppgifterna från vårdnadshavarna gällande barnet. Detta för att man ska kunna ge de individuella barnet det rätta stödet som barnet är i behov av. Men även för att pedagogerna inom småbarnspedagogiken ska kunna bygga upp verksamheten så att den är anpassad för barnens olika behov. (Lag om småbarnspedagogik 540/2018, s. §41)

I det interprofessionella arbetet med en annan myndighet eller inom välfärdsområdet så få man göra ett undantag gällande sekretessbelagda uppgifter. Men endast om det interprofessionella samarbetet kräver det. I samarbete kan det vara frågan om att vara delaktig i planeringen, genomförandet och utvärderingen av stödbehov hos barnet (Lag om småbarnspedagogik 540/2018, s. §41). I situationer där pedagogerna inom småbarnspedagogiken känner att barnet är i hot mot liv eller hälsa så ska man undanta sekretessen och de sekretessbelagda uppgifterna. En anmälan till myndigheten eller till välfärdsområdet tjänster skall göras utan dröjsmål (Lag om småbarnspedagogik 540/2018, s. §41).

När man bedömer en klients livssituation ska man göra det tillsammans med klienten och vid behov ska man samarbeta med andra aktörer eller nära familj. Under bedömningens tid ska man förklara vilka rättigheter och skyldigheter som klienten har enligt den allmänna lagstiftningen eller speciallagstiftningen. Redogörelsen ska ges på ett sådant sätt att klienten förstår innehållet och vad det betyder. Man lägger även en stor vikt vid klientens självbestämmande rätt, vilket betyder att man som familjearbetare ska respektera och följa de önskemål som klienten har. Vid varje bedömning av servicebehov ska man också utarbeta en klientplan där man tydligt beskriver vilka målsättningar samt ifall det finns behov till samarbete med andra aktörer. Man kan utarbeta en gemensam klientplan med de aktörer som berörs i ärendet, ifall man har klientens samtycke. (Socialvårdslag 2014/1301, ss. §36, §39).

När det gäller sekretess så framkommer det i *lag om klientens ställning och rättigheter inom socialvården*, att inom ett välfärdsområde så har andra myndigheter rätt att få den information om klienten som de behöver för att kunna sköta sina lagstadgade uppgifter. (Lag om klientens ställning och rättigheter inom socialvården 2000/812, s. §22) .

När det gäller de olika etiska principer som ska beaktas gällande klienten, ska man ta hänsyn till hur olika tillvägagångssätt bäst tryggar klientens och hennes närståendes välfärd. Andra saker som ska tas i beaktande hos en klient är, stärkande av klientens förmåga att klara sig självständigt, rätt och tillräckligt stöd, möjlighet att påverka sina egna ärenden för att nämna några. I socialvårdslagen räknar man även att när socialvårdsåtgärderna gäller barn, ska barnets intresse beaktas i första hand. Utöver de intressen som ska tas i beaktande hos en vuxen klient ska man lägga särskild vikt vid vilka olika åtgärdsalternativ som finns när det gäller barn, samt hur man bäst tryggar barnets genom balanserade utveckling och välfärd. (Socialvårdslag 2014/1301, ss. §4,§5).

4 Sammanfattning av litteratur

Sammanfattningsvis anser litteraturen att ett interprofessionellt samarbete är nödvändigt. Detta eftersom litteraturen visar att flera olika aktörer behövs för att kunna ge klienten den service som klienten är i behov av. Litteraturen menar också att ett interprofessionellt samarbete är viktigt eftersom alla berörda aktörer då får dela med sig av informationen gällande den specifika klienten. Gällande det interprofessionella samarbetet mellan småbarnspedagogik och familjearbete anser litteraturen att personalen inom respektive område har nytta av varandras expertis. Gällande sekretesslagstiftningen menar både lagen om småbarnspedagogik och lag om klientens ställning och rättigheter inom socialvården, att andra myndigheter är berättigade till de uppgifter om klienten som behövs för att kunna sköta sina lagstadgade uppgifter.

5 Metod

I denna här delen utav examensarbete kommer vi att redovisa för vilken metod som vi har valt för att få svar på vårt syfte och våra frågeställningar. Vi kommer även att redovisa för tillvägagångssättet för hur vi samlar in datamaterialet. För att få en bättre förståelse för hur ett interprofessionellt samarbete mellan familjearbete och småbarnspedagogiken ser ut har vi valt att utföra enskilda intervjuer. Vi valde denna metod eftersom vi ansåg att den var lämpligaste med tanke på vilka svar vi ansåg kunde hjälpa oss att svar på vår frågeställning och vårt syfte. De som valde att delta i de enskilda intervjuerna är personal från familjearbete och småbarnspedagogiken.

5.1 Kvalitativ metod som datainsamlingsmetod

Vid valet av metod bestämde vi oss för att göra en kvalitativ datainsamling då den var mera relevant än vad en kvantitativ datainsamling skulle vara för detta examensarbete. Kvalitativ datainsamlingsmetod används mest när det är fråga om att ta reda på och få uppfattning för ett fenomen eller ett sammanhang. Genom kvalitativ insamlingsmetod samlar man in information som ger kännedom om de metoder eller tillvägagångssätt som man är intresserad av att forska om (Olsson & Sörensen, 2021, s. 131).

I en kvalitativ datainsamlingsmetod använder man sig av en människas egen skrivna, talade ord eller genom observerande beteenden. För att förklarar hur ett fenomen eller sammanhang fungerar och hur det har utformats. I en kvalitativ metod vill man också kategorisera kunskap som kännetecknar fenomenet (Olsson & Sörensen, 2021, s. 107). Den insamlingsmetod vi har valt att göra för examensarbetet är enskilda intervjuer. Intervju som metod var ett enkelt val då vi ansåg att vi kunde få fram relevanta svar som kunde gynna arbetet. Speciellt för att enskilda intervjuer ger möjligheten för deltagaren att berätta om sina erfarenheter, känslor samt tankar kring de ämne som vi behandlar (Dalen, 2007, s. 9).

Varför vi valde just kvalitativ intervjustudie som tillvägagångssätt var främst för att det passade för vår studie och det besvarar även på våra frågeställningar och syfte. Ifall att vi skulle ha valt ett kvantitativt tillvägagångssätt hade vi inte fått svar på våra frågeställningar eller syfte. Kvantitativ metod besvarar endast frågor om mängder eller om man är intresserad utav att studera vissa specifika aspekter utav en situation. Ett stickprov skulle heller inte vara av intresse då man vi inte var intresserade i vad hela grupp anser. Vi är mera intresserade av hur ett interprofessionellt samarbete funderar och då är en kvalitativ intervjustudie mest relevant.

Genom att vi för en kvalitativ intervjustudie på personal som arbetar inom områdena anser vi att tillförlitligheten är stor. Även att den information som vi får ta del av är relevant och tillförlitlig för vårt examensarbete. Ifall att vi skulle ha valt att intervjua personer som inte arbetar inom dessa områden eller att de tidigare skulle ha arbetat inom områdena, skulle tillförlitligheten inte vara lika hög som den är nu.

I och med att vi valt intervjuer som metod och spelat in intervjuerna, behöver vi göra en innehållsanalys av intervjuerna. Vi kommer att höra på varje intervju flertalet gånger, fråga för fråga och analysera vad vi hör och även skriva ner allt i text för att få med det som sägs i stora drag. I och med att intervjustudie är av intresse har vi ansökt om forskningslov utav de respektive områdena, familjearbete och småbarnspedagogiken. Detta för att vi ska få ett så brett utbud av information och synpunkter från familjearbete och småbarnspedagogiken som möjligt. Genom intervjustudien kommer vi att få sådan information som är av intresse för att förstå hur ett interprofessionellt samarbete ser ut och är uppbyggt.

5.2 Etiska frågor och datasekretess

När det kommer till etiska aspekter och datasekretessen har vi valt att underlätta genomförandet av intervjuer, både oss som skribenter och för deltagarna intervju. Deltagarna som ställt upp i den kvalitativa intervjustudien är anonyma. Så alla som ställt upp i intervjun har inte fått några personliga frågor som skulle kunna kopplas samman med en viss person. Men för att göra datainsamlingen lättare har vi behov fråga, var personen arbetar och vad personen har för uppgift eller benämning på som arbetsplats. I och med att vi har valt att hålla de personliga frågorna på denna nivå behöver vi inte handskas med den personliga datasekretessen.

De enskilda intervjuerna som vi gjorde för den kvalitativa intervjustudien har vi med samtycke från deltagarna spelat in. Gällande planeringen av intervjuerna, frågade alla respondenter efter intervjuguide samt att vi skickade ut en samtyckesblankett. Samtyckesblanketten skriver deltagarna under för att visa att de samtycker till att delta i den kvalitativa intervjustudien, och samtycker till både datainsamlingen och att intervjun spelas in. När de som valt att bli intervjuade har läst genom samtyckesblanketten och samtycker till följande punkter, får de underteckna samtyckesblanketten. Sedan skickar de vidare den till oss skribenter som samlar in alla samtycksblanketter och förvarar dem på säker plats tills att examensarbetet är färdigställt. Varför vi har valt att spela in intervjun var främst för praktiska skäl.

För att under intervjuerna kunna vara mera fokuserad på intervjun än att anteckna det som sägs. Men också kommer det inspelade material underlätta processen att redogöra för resultatet utav intervjustudien. I samtyckesblanketten framkommer det även att alla data, så som inspelningen utav intervjuerna kommer att förstöras när examensarbetet är godkänt.

För att underlätta för alla deltagare i den kvalitativa intervjustudien så har vi gjort en intervjuguide. Den har alla deltagare fått ta del av på förhand, främst för att deltagarna ska kunna förbereda sig på bästa möjliga sätt. Intervjuguiden innehåller frågeställningarna som vi har i det här examensarbete. Eftersom intervjuguiden långt är baserad på frågeställningarna ur detta examensarbete ger det en möjlighet att få konkreta svar på frågeställningarna. Samt att de svar som respondenterna gett kompletterat den teoretiska delen. Utöver frågorna har vi även med de personliga frågorna som handlade om var personen arbetar och vad personen har för uppgift på sin arbetsplats. Vi har också nämnt att följdfrågor eller andra frågor kan komma på tal beroende på hur intervjun fortlöper.

5.3 Datainsamlingsprocess och urval

I och med att vi är intresserade av ämnena familjearbete och småbarnspedagogik, har valt att i den kvalitativa intervjustudien söka respondenterna inom småbarnspedagogiken och familjearbete. Där av så breddar vi kunskapsområdet och får ett större perspektiv på ämnet. När vi påbörjade planerandet av hur vi skulle hitta deltagare för den kvalitativa intervjustudien kom det fort och på att forskningslov är något vi bör ha. Vi ansökte om forskningslov från Österbottens Vårhållsregion. Med ett godkänt forskningslov så kontaktade vi enheten för familjearbete inom vald stad där vi skulle genomföra den kvalitativa intervjustudien hos. Där kom vi i kontakt med tre personer som valt att vara deltagare till intervjustudien.

När vi letade efter personer som kunde delta i intervjustudien från småbarnspedagogiken så lade vi märket vid att detta inte var av enkelt fall. Vi var först i kontakt med en kommun där vi inte fick något svar från någon utav de frågade. Där efter bestämde vi oss för att söka deltagare från en annan kommun. I och med att vi hade forskningslov med enheten familjearbete i den valda staden bestämde vi oss för att försöka hitta respondenter i närliggande kommuner till staden.

Varför vi valde att söka deltagare från småbarnspedagogiken i närliggande kommuner till den valda staden är främst för att närliggande kommuner ingår i familjearbetets enhet. När vi sökte deltagare till intervjustudien från småbarnspedagogiken, vände vi oss till en kommun. Främst för att den kommun är en närliggande till staden där vi har forskningslov inom familjearbete. Vi ansökte om forskningslov från kommun och fick forskningslovet godkänt från kommuns småbarnspedagogik. I och med godkänt forskningslov kontaktade vi en av kommunens daghem. Där kom vi i kontakt med två pedagoger från småbarnspedagogiken som valde att delta i den kvalitativa intervjustudien.

De deltagare som har angett sig som frivilliga till att delta i intervjun har vi haft kontakt med via mejl. Där via har vi bokat in dagar som passa alla för att hålla intervjuerna. Alla intervjuer har vi hållit via online möte via Teams. Detta för att på lättaste sättet få det att passa för alla deltagare. Via mejlen har alla deltagare även fått samtyckesblanketten och intervjuguiden.

6 Redovisning av intervjuer

I den här delen av examensarbetet kommer vi redovisa vår kvalitativa intervjustudie som vi gjort. Vi har intervjuat personal inom familjearbetet och småbarnspedagogiken som kommer att redovisas separat. I slutet kommer vi göra en jämförelse och en sammanfattning av hur intervjuerna gått. Detta för att få en större uppfattning om hur småbarnspedagogerna och familjearbetarna ser på samarbete och ifall svaren på frågorna varit väldigt lika eller olika. Frågorna vi ställt har varit samma både för småbarnspedagogiken och familjearbetet, detta för att kunna jämföra svaren med varandra.

6.1 Familjearbetets respondenter

Från familjearbetet hade vi tre respondenter och för att säkerställa ett tydligt resultat ställde vi samma intervjufrågor till alla respondenter. Den första frågan handlade om vilken titel våra respondenter har på arbetet. Respondenterna arbetar inom Österbottens Valfärdsområde och har titeln *familjehandledare*. Deras uppgift är att handleda familjer för att få en så bra vardag som möjligt. Nedan kommer vi räkna upp våra intervjufrågor och redovisa hur respondenterna svarat på frågorna.

6.1.1 Hur ser samarbetet ut för tillfället mellan småbarnspedagogiken och familjearbete?

När de fick frågan svarade alla respondenter med *"Ett samarbete inleddes ifall barnet fanns inom småbarnspedagogiken och ifall det finns ett behov"*. Detta visar att familjearbetarna inte alltid stött på klienter vars barn deltar i småbarnspedagogik utan att det finns en variation av klienter. Men det är inte alltid en självklarhet att ett samarbete inleds med småbarnspedagogiken även om barnet i familjen deltar i småbarnspedagogik. Detta eftersom man som familjearbetare behöver vårdnadshavarnas samtycke för att kunna samarbeta med andra aktörer som exempel småbarnspedagogiken.

"Då vi arbetar inom socialvårdslagen går det mycket ut på förebyggande arbete, och det skulle vara förebyggande ifall man börjar arbeta med barnet i så tidig ålder som möjligt"

Respondenterna berättade även att de arbetar enligt socialvårdslagen och att deras arbete går ut på att vara förebyggande. En respondent tyckte även att samarbetet till småbarnspedagogiken skulle det kunna vara mera av eftersom *"Pedagogerna känner barnen bra samt träffar dem ofta, vilket ger dem en bra helhetsbild över situationen"*. De andra svarade med att om problemen finns även inom småbarnspedagogiken så görs ett samarbete med småbarnspedagogiken. Respondenternas svar visar att det finns ett behov av ett samarbete mellan småbarnspedagogik och familjearbete, en del av respondenterna tyckte även att man skulle kunna förbättra samarbetet.

6.1.2 Stöds barnet med olika metoder inom familjearbete och småbarnspedagogiken men med liknande målsättningar?

En metod som alla tre respondenter tog upp var *"föra barnen på tal-metoden"*, som har anvisningar för hur metoden kan användas inom småbarnspedagogik och hur den används inom familjearbete.

Föra barnen på tal är en samtalsmetod som används när det sker förändringar i familjers vardag eller ifall familjen har utmaningar i vardagen. Metoden används i ett förebyggande syfte. Metoden hjälper barnet, vårdnadshavarna och andra viktiga personer som till exempel pedagoger inom småbarnspedagogiken och familjearbetare att få en gemensam förståelse om familjens vardag (MIELI rf, 2024).

När det gäller metoder så svarade alla respondenter att metoderna kan vara ganska lika. Som exempel gav de bildstöd och rutiner som familjearbetarna ofta också introducerar till hemmen för att underlätta familjens vardag. En av respondenterna arbetade mycket med NEPSY-barn, vilket är sådana barn som har som exempel ADHD – diagnoser.

Där tyckte respondenten att det var viktigt att barnet har rutiner och det stöd som behövdes för att underlätta vardagen. I fall där respondenterna arbetar med NEPSY-diagnostiserade barn använder man sig av bildstöd. Men även de andra respondenterna svarade att de kan använda sig av bildstöd när de arbetar med barn.

”Målet är att barnet ska ha det så bra som möjligt och att vardagen ska fungera”

Gällande målsättningarna så är de olika inom småbarnspedagogik och familjearbete eftersom deras arbetsuppgifter skiljer sig från varandra. Detta eftersom familjearbetarna arbetar för det mesta med föräldrarna och hela familjens vardag medan småbarnspedagogerna arbetar med barnen. *”Att arbeta med hela familjen och deras vardag ger en bredare målsättning eftersom det finns mycket att ta i beaktande”* Familjearbetarna träffar och arbetar även med barnet för att få en helhetsbild av familjens situation. Men eftersom arbetsuppgifterna är olika så blir det naturligtvis även olika målsättningar. Arbetet i familjen går ut på att stärka samspelet mellan vårdnadshavare och barn samt att familjearbetarna försöker påverka barnens situation genom att arbeta med föräldrarna.

”Finns gemensamma och olika metoder men målet är alltid barnets bästa”

6.1.3 Är det möjligt att stöda barnet tillsammans med en gemensam plan?

Eftersom familjehandledarna arbetar enligt socialvårdslagen så kan familjen själv vara i kontakt ifall de behöver hjälp och stöd. Ofta när ett klientskap inleds så godkänner vårdnadshavarna att man från familjearbetet är i kontakt med småbarnspedagogiken. Respondenterna svarar att det gemensamma stödet för ett barn inte finns per automatik, men ifall det finns ett behov så ordnas olika nätverksmöten. Vid dessa nätverksmöten kan man komma överens om en gemensam plan dit man kan inkludera, vilka uppgifter som småbarnspedagogiken ska sköta och vilka familjehandledarna ska sköta.

De svarar också att ett interprofessionellt samarbete görs med småbarnspedagogiken eftersom många av barnets problem kan framkomma där.

”Desto fler som arbetar åt samma håll desto bättre”

Respondenterna säger att man skulle ha nytta av att samarbeta med småbarnspedagogiken och det skulle gynna familjen. Med det menar hen att familjen gynnas av att alla som har kontakt med familjen och barnet drar åt samma håll och använder sig så långt som möjligt av samma metoder. Detta för det lätt kan bli spretigt ifall man använder sig av helt olika metoder inom småbarnspedagogiken och familjearbetet.

En av respondenterna säger att familjehandledarna har möjlighet att ge småbarnspedagoger handledning kring det barn som också är klient inom familjearbetet. Men detta görs enbart ifall familjen önskar det, man får inte göra något bakom ryggen på familjen, man ska alltid ha samtycke från familjen. De tycker också att möjligheten att stöda barnet tillsammans skulle vara gynnsamt för hela familjen. Respondenterna svarar även att familjehandledarna skulle gynnas mycket av att veta exakt hurdana problem som finns när barnet är på daghem för att kunna arbeta vidare med problemen också hemma. Ifall ett interprofessionellt samarbete inte behövs sköter småbarnspedagogiken sitt och familjehandledarna sköter sitt. I dessa fall kan vårdnadshavarna agera som en länk mellan daghemmet och familjehandledarna.

6.1.4 Hur ser man på samarbete i framtiden och är det något man strävar efter?

” Ett bättre samarbete med alla aktörer desto bättre”

En av respondenterna lyfte fram att corona-pandemin satt många stopp för samarbeten och att man efter pandemin inte aktivt återuppbyggt samarbetat med arbetsgrupperna. Samarbetet är ett bra sätt för alla som är inblandade med barnet och familjen att uppdatera varandra om vad man arbetar med samt vilka olika problem det finns inom olika områden. Från familjearbetets sida menar respondenterna att de är positivt inriktade till samarbete, eftersom det gynnar alla både klienter och personal om alla arbetar mot samma håll. En respondent tog upp om socionomen inom småbarnspedagogiken, och att det ska bli intressant att se vilken roll socionomen får.

Respondenten menade att socionomen kan ha lite liknande metoder som de använder sig av inom socialvården. Och att socionomen kan bli den personen som bygger en bro mellan familjearbete/socialvården och småbarnspedagogiken. De tog också upp hur ett samarbete kan vara svårare att genomföra idag, eftersom Österbottens Vårdsområde fört med sig många nya system och man inte riktigt vet vad man får och inte får göra.

Annat som respondenterna tog upp är att ett samarbete inte alltid genomförs om det inte är nödvändigt, men att de upplever att dörren till samarbete alltid är öppen. De upplever att alltid när familjehandledarna deltar i olika nätverksmöten med till exempel skolan eller daghemmet så upplever de att samarbetet fungerar bra. Samt när det är familjehandledarna som kallar till möte blir de alltid väl bemötta av personalen inom till exempel småbarnspedagogiken.

På dessa möten reflekterar de tillsammans över barnets situation och funderar på hur de olika aktörerna på bästa sätt kan stöda barnet. En av respondenterna tog upp att personalen inom småbarnspedagogiken inte vet hur situationen är hemma. I sådana situationer så kan familjehandledarna följa med vårdnadshavarna på ett möte med småbarnspedagogiken för att hjälpa vårdnadshavaren förklara situationen. Respondenterna upplevde att ett samarbete där familjehandledarna är med som stöd åt vårdnadshavarna på möten med till exempel småbarnspedagogiken är något som fungerar bra.

6.1.5 Kan sekretesslagstiftningen förhindra möjligheten till samarbete?

Alla respondenter svarade att sekretesslagstiftningen utgör ett hinder för samarbetet, men att lagstiftningen även var för klienternas fördel. Detta eftersom den skyddar klienten och deras information. *” Man ska alltid ha tillåtelse av familjen ”* det är viktigt eftersom man inom familjearbetet gör mycket av arbetet tillsammans med familjen. Man försöker alltid inkludera familjen i allt man gör för att inte göra något bakom ryggen på sin klient. Respondenterna medgav också att det händer ibland att personalen eller andra personer försöker kringgå sekretesslagstiftningen. Med det menar respondenterna att personal inom till exempel småbarnspedagogik, kan ringa utan att ha frågat tillstånd av föräldrarna att ringa till familjearbetet.

” Om någon ringer utan tillstånd av familjen så lyssnar jag bara ”

Familjearbetet har en samtyckesblankett som de delar ut till sina klienter för att de ska skriva under. På blanketten kan de kryssa i vem familjehandledarna får vara i kontakt med, till exempel småbarnspedagogiken. Familjen har också rätt till att ta tillbaka sitt samtycke när som helst. Även om klienterna skriver under en samtyckesblankett, brukar respondenterna alltid dubbelkolla med familjen innan de tar kontakt någonstans.

Detta gör de för att inte klienten ska få en överraskning ifall personalen inom till exempel småbarnspedagogiken meddelar åt klienten att familjehandledaren ringt. Respondenterna brukar också ta upp vad de ska diskutera så att klienterna vet vad de andra aktörerna informeras om.

Det finns förstås undantag där man inte behöver ha samtycke av familjen, där räknade respondenterna upp barnskyddet. Familjehandledarna kan göra en anmälan till barnskyddet utan att ha samtycke av familjen, förstås så informeras familjen att en anmälan görs. I vissa fall kan också anmälan göras tillsammans med familjen. Det finns också sådana familjer som inte är samarbetsvilliga och inte vill att familjehandledaren ska vara i kontakt med andra aktörer. Respondenterna uppgav att ifall en familj inte är samarbetsvillig kan det finnas problematik som de inte vill ska komma fram och det skapar en viss oro. De uppgav också att i dessa fall kan handla om familjer som är på väg in i barnskyddet.

6.2 Småbarnspedagogikens respondenter

Inom småbarnspedagogiken hittade vi två respondenter och vi kommer fråga samma intervjufrågor av alla respondenterna. Detta för att vi skall så få ett så tydligt svar att tolka utifrån vad respondenterna svarar på intervjufrågorna. Den första frågan som vi ställde respondenterna var vilken titel de har på arbetsplatsen. Respondenterna arbetar inom Pedersöre kommun och har titlarna *ansvarig lärare inom småbarnspedagogiken och lärare inom småbarnspedagogiken*. Deras uppgift är att leda det pedagogiska arbetet inom småbarnspedagogiken, se barnet och dess behov som ledare till barnet bästa. Som arbetsuppgift hör även att göra upp barnets individuella plan i samarbete med vårdnadshavarna. Nedan kommer en redogörelse för intervjufrågorna och redogörelse för hur respondenterna svarat på frågorna.

6.2.1 Hur ser samarbetet ut för tillfället mellan småbarnspedagogiken och familjearbete?

"Egentligen har vi inget direkt samarbete med familjearbete, utan endast kontakt med socialen"

Inom småbarnspedagogiken var respondenterna snabba och mycket tydliga med att uttrycka sig att ett samarbete är inget man har. Den kontakt som respondenterna menar att man har med socialen är i och med att man känner en oro för ett barn. Att man i den processen kan kontakta socialen för att diskutera om barnet men anonymt, att barnet förblir anonymt i den processen ännu. Men i och med att man sedan gör en barnskyddsanmälan ökar man på kontakten lite. Oftast har de från socialen ringt upp och kunnat fråga om barnet och hur barnet fungerar på daghemmet. En utav respondenterna uttrycker, *"Man har kunnat fundera och bolla tankar med socialen"*.

Men har ändå inte upplevt att man haft en mycket nära och tätt samarbete med vare sig familjearbete eller socialen. Utan endast vid oro. Respondenterna känner ändå att de vid behov av stöd och handledning i något fall alltid kan kontakta socialen för att diskutera. Och det har även socialen själva gett som vägledning åt respondenterna.

6.2.2 Stöds barnet med olika metoder inom familjearbete och småbarnspedagogiken men med liknande målsättningar?

"Vi använder oss säkert mycket av likande metoder, bara att vi inte riktigt vet vad de använder"

När det kommer till metoder var respondenterna osäkra på vad de använder för metoder inom familjearbetet eller socialen. Men inom småbarnspedagogiken poängterade ena utav respondenterna att man använder sig mycket utav stödbilder. Det förekommer stödbilder i alla typer av situationer under dagen inom småbarnspedagogiken. Stödbilder används främst i syfte med att ett barn har svårigheter och behöver stöd att kunna strukturera upp. Det kan vara att man strukturerar upp hur dagen ser ut på daghemmet, med hjälp av bildstödet som har symboler för olika aktiviteter och likande. Med hjälp av bildstödet får de barn var av har svårigheter ett hjälpverktyg för hur dagen ser ut och som de själva kan förstå. Användningen av bildstöd är ett bra verktyg och detta är även något som alla aktörer och familjen runt om barnet borde använda sig av för att komplettera varandra.

Bildstöd är dock även till för alla bara och är en bra metod att använda sig av för både barn som är i behov av extra stöd eller de som inte är det på samma sätt (Sten-Heinonen, 2020). Som en annan metod kom det även fram att man kan använda sig av "föra barnet på tal". Inom Pedersöre kommun har man några pedagoger som är utbildade inom detta, och att man genom dem kan få tips och handledning i hur man ska använda sig utav metoden.

Oftast när en barnskyddsanmälan görs så ska pedagogerna från småbarnspedagogiken berätta om hur barnet i fråga är inom småbarnspedagogiken. Man berättar även vilka typer av metoder och stöd som man använder sig och det ges även rum för diskussion ifall om pedagogerna funderar på något. Men efter detta är de flesta pedagoger mycket omedveten om hur man inom socialen går till väga.

6.2.3 Är det möjligt att stöda barnet tillsammans med en gemensam plan?

I och med att de respondenterna i detta fall inte egentligen hade erfarenhet utav ett nära samarbete mellan familjearbete och småbarnspedagogiken ansåg båda att det skulle kännas tryggt med ett närmare samarbete.

"Det skulle kännas riktigt bra ifall att vi skulle ha ett nära samarbete, så att man tillsammans kunde fundera över situationen"

Genom att ha ett nära samarbete ger det möjlighet att man tillsammans kan sätta sig ner och fundera kring barnet och dess situation. Det som respondenterna har varit med om är endast att man har kunnat kontakta socialen ifall om man har känt oro eller velat bolla något med dem. Men de uttrycker att det skulle ge mera positivt att man tillsammans skulle stöda barnet genom ett tätt samarbete. En av respondenterna påpekar att man även bör tänka på resurserna i och med att man utformar stödformen.

"Behöver finnas resurser från båda hållen"

Man bör se till så att det finns resurser till att man kan sätta sig ner och tillsammans i ett samarbete göra upp en plan, där föräldrarna också får vara delaktiga. I ett samarbete behöver man vara medveten om vad som hör till vilken aktör, samt att man ska göra det tydligt vad som hör till aktören. Vad är det som man inom småbarnspedagogiken kan göra för barnet i samarbetet och vad är det som hör till socialen.

Inom småbarnspedagogiken är huvudansvaret att ge den pedagogiska biten till barnet, men där kommer det även in vård, omsorg och att kunna se barnet bästa. Respondenten var tydlig med att framföra att de kan arbeta på deras område men inte på annat område.

”Det kräver nog ett utökat samarbete än vad vi i dagsläget har”

Genom barnet individuella plan skulle man kunna använda parallellt i ett samarbete. Men att man även skulle kunna använda sig av den som ett underlag till en gemensam utarbetad plan. Det kunde kännas tryggt att ha all information samlad på ett och samma ställe. Med både metoder och de målsättningar som man har till barnet. En utav respondenterna uttrycker att man säkert i situationer där det behövs finns den möjlighet att tillsammans sätta sig ner och göra upp en plan tillsammans.

”En gemensam utarbetad plan skulle absolut vara bra”

6.2.4 Hur ser man på samarbete i framtiden och är det något man strävar efter?

Inom småbarnspedagogiken strävar man efter att alla barn ska ha det bra och så bra som möjligt utifrån de resurser som finns. Respondenterna påpekade att det även pedagogernas skyldighet att se till så barnet får de stöd som barnet är i behov av inom småbarnspedagogiken. Och att man ser till så att man möjliggör och skapar tillfällen men andra aktörer om de är det som krävs för att man ska tillgodose barnet bästa.

”Om det betyder att vi ska ha kontakt med andra aktörer, så de är klart vi har kontakt”

Ett nära samarbete med socialen eller familjearbete kunde var bra och den kunde även ge förutsättningar för ett förebyggande arbete. En utav respondenterna kom med ett förslag som man inom kommun kunde ha en socialhandledare som kunde ta kontakt med och dit även föräldrarna kunde kontakta. Respondenten menade att många föräldrar tycker att steget att ringa till socialen är för stort och att många upplever det lite som skam. Genom att då ha en egen socialhandledare inom kommunen kunde det göra att föräldrarna inte ser steget som lika högt. Det kunde även underlätta för pedagogerna inom småbarnspedagogiken att med låg tröskel kontakta och kunna bolla takar och funderingar.

Man skulle även kunna vara mera som ett team. Respondenterna var mycket tydliga med att de upplever och ser att många föräldrar inte själv vågar ta kontakt med socialen. Fast att föräldrarna själva vet om att de skulle må bra utav hjälpen som de får av socialen. Men de på poängterade att det även förekommer familjer där de anser sig inte vara i behov av hjälp fast att kanske fallet är så. Och i dessa situationer kan det behövas göra en barnskyddsanmälan.

När vi frågade respondenterna vad de tror att socionomen inom småbarnspedagogiken kommer ha för uppgift i samarbetet menade båda att,

”De kommer vara som en bro mellan socialvården och småbarnspedagogiken”

De har både kunskap och även utbildning inom området. De har även lättare att förstå sig hur kontakten till sociala området är och hur det fungerar. Samt att samarbetet även kanske kunde öka genom att man har socionomen inom småbarnspedagogiken. Men ännu är socionomen arbetsbeskrivning ganska luddig men efter ett tag kommer nog den även att bli klarare.

6.2.5 Kan sekretesslagstiftningen förhindra möjligheten till samarbete?

Respondenterna anser sig att till en viss del utgör sekretesslagstiftningen ett hinder för ett samarbete. När man ser på lagstiftningen som småbarnspedagogiken följer, anser respondenten att den är svårt tolkad. Om man får en fråga om ett visst barn deltar i småbarnspedagogiken hamnar man att svara ja eller nej på den frågan. Den andra respondenten anser att den lagstiftning som man följer inom familjearbetet eller socialen är också knepig. För att pedagogerna behöver berätta mycket om barnet när man har gjort en barnskyddsanmälan. De upplever då att man inte får lika mycket information tillbaka. Det upplevs som att man knappt vet om de ens har gått vidare med anmälan.

”Men det kan ju vara på grund av sekretesslagstiftningen”

Men ifall om man från småbarnspedagogikens sida har en skriftlig överenskommelse med föräldrarna om att ha kontakt med andra aktörer. Då känns det inte som att hindret är lika stort då man har föräldrarnas tillåtelse att kontakta, exempelvis socialen eller familjearbetet. Men förhinder kan komma om föräldrarna inte godkänner att man har kontakt med socialen. Då har man en konflikt till föräldrarna som måste lösas.

”Men barnet bästa och säkerhet går alltid före”

I dessa situationer ska inte föräldrarnas tillåtelse få styra. Om vi pedagoger känner att genom en anmälan så har vi tillgodosedd barnet bästa så är det de som gäller oberoende vad. Man behöver alltid göra en anmälan om så är fallet och informera föräldrarna om det. Man behöver dock inte informera föräldrarna om anmälan om de misstänker fall utav våld men anmälan görs ändå, säger respondenterna.

7 Sammanställning av intervjuerna

Respondenterna inom småbarnspedagogiken ansåg sig inte ha mycket erfarenhet utav ett nära samarbete med familjearbete/socialen och småbarnspedagogiken. Familjehandledarna ansåg sig ha mycket erfarenhet av samarbete, och att de gärna kontaktade personalen inom småbarnspedagogik när de tyckte att det fanns behov att diskutera det enskilda barnet. Småbarnspedagogikens personal upplevde att samarbetet bara fanns när en barnskyddsanmälan görs. Men personalen inom småbarnspedagogiken kan ringa socialvården för att diskutera om en anmälan bör göras. Personalen inom småbarnspedagogiken kan ringa efter barnskyddsanmälan blivit gjord, ifall personalen lämnar att fundera på något.

”Det skulle kännas bra att ha ett närmare samarbete”

Respondenterna från småbarnspedagogiken uttrycker ofta att de inte vet vad socialen gör efter att en anmälan är gjord. Båda respondenterna uppgav att det kändes otryggt att vara omedveten om hur socialvården går till väga efter att en barnskyddsanmälan blivit gjord. De påpekade även att deras huvudfokus ligger i att arbeta pedagogiskt men att man också tangerar omsorgen för barnet. Respondenterna inom familjearbetet menade att man vid behov samarbetade med småbarnspedagogiken. De menade också att ett nära samarbete gynnade såväl barnet som familjen. Detta eftersom alla som är i kontakt med barnet arbetar i samma riktning. Respondenterna inom småbarnspedagogik påpekade att ett samarbete är nyttigt eftersom man kan ta nytta av varandras expertis. När det gäller metoder så svarade respondenterna inom småbarnspedagogik och familjearbete att de använder sig av ganska lika metoder.

Men där påpekades att även om man använder sig av liknande metoder inom småbarnspedagogiken och familjearbetet, har man inte helt koll på vilka metoderna är. Med att ha ett samarbete kunde man komplettera varandras områden och att man tillsammans kunde arbeta för att stöda barnet. Dock ansåg en av respondenterna inom småbarnspedagogiken att man bör se till så att det finns tillräckligt med resurser från båda aktörerna för att samarbetet ska fungera. Familjehandledarna uppgav att det är nyttigt för alla inblandade aktörer att ha nätverksmöten. Både respondenterna inom småbarnspedagogiken och inom familjearbetet var överens att en gemensam plan gynnar barnet eftersom man då har all information på ett och samma ställe gällande klienten. Då finns arbetssätt, metoder och målsättningar gällande barnet i den gemensamma planen. Barnets plan som man använder sig av inom småbarnspedagogiken, kunde användas som en byggsten. De menar även att ifall om det skulle vara behov av en gemensam plan, så skulle man göra en.

”Vi strävar efter att alla barn ska få ha det så bra som möjligt”

Respondenterna inom småbarnspedagogiken tror på att man i framtiden kommer satsa mera på samarbete med flera olika aktörer. En av respondenterna inom familjearbete sade att efter corona-pandemin så har samarbetet minskat med alla aktörer. Och att man borde satsa mera på att bygga upp samarbetet igen. Ett samarbete är viktigt eftersom man genom ett samarbete kan uppnå målsättningen att alla barn ska ha det bra. En del av respondenterna både inom familjearbete och småbarnspedagogiken tyckte att det skulle bli intressant att se vilken roll socionomen inom småbarnspedagogiken får. Både respondenterna inom småbarnspedagogiken och familjearbete tror att socionomen kommer vara den som bygger en stabilare bro mellan dessa två aktörer. Eftersom socionomen till en del kommer ha kunskap om vad socialvården går ut på.

Den lagstiftning som småbarnspedagogik följer har tendenser att vara komplex, uppger respondenterna inom småbarnspedagogiken. De menar då att ifall om någon frågar om ett barn så behöver man kunna svara ja eller nej. Familjehandledarna säger att om det är någon som ringer angående en klient, men som inte har samtycke av vårdnadshavarna så får man inte säga något. I sådana situationer uppger familjehandledarna att de bara brukar lyssna på den som ringer. Ifall familjehandledarna ringer exempelvis småbarnspedagogiken så frågar de alltid en extra gång av vårdnadshavarna om det är okej.

Även om familjerna som deltar i familjearbete skriver under en samtyckesblankett så frågar familjehandledarna alltid en extra gång för att inte kringgå sekretesslagstiftningen.

”Desto fler som arbetar åt samma håll desto bättre”

I situationer där ett stöd planeras, hamnar personalen inom småbarnspedagogiken att berätta om ett specifikt barn för att andra aktörer ska få den information som de behöver. Enligt respondenterna inom småbarnspedagogiken är lagstiftningen som socialvården använder mera strikt än den lagstiftning som används inom småbarnspedagogik. Respondenterna inom småbarnspedagogiken tror att hindret för ett närmare samarbete mellan familjearbete och småbarnspedagogiken är skillnader i lagstiftning. Respondenterna inom familjearbete ansåg också att sekretesslagstiftningen är ett hinder, men om man har samtycke från familjen att ta kontakt med andra aktörer borde sekretesslagstiftningen inte utgöra ett hinder. Men detta betyder inte att man kan berätta allt som pågår under familjearbetets gång. Respondenterna inom familjearbetet påpekade också att de kan följa med vårdnadshavarna som stöd till ett möte med småbarnspedagogiken. Detta gör de för att underlätta för vårdnadshavarna att framföra sin oro och berätta vilken slags hjälp de behöver av den andra aktören.

8 Slutdiskussion och sammanfattning

Syftet med detta examensarbete har varit att ta reda på ifall om familjearbetet och småbarnspedagogikens personal samarbetar, och om man i samarbetet har barnet i centrum. Vi har även velat ta reda på om man i samarbete mellan familjearbetet och småbarnspedagogiken har utarbetat en plan för hur man ska stöda barnet tillsammans, alternativt att de har arbetet ut en gemensam plan men att de stöder och arbetar på varsina håll. Fallet kan även vara att de inte alls har en gemensam plan utan endast gemensamma målsättningar, metoder och tillvägagångssätt för hur man ska stöda barnet och familjen. Men vi är också intresserade av att veta om man inom småbarnspedagogiken inte har vetskap om att familjen är klienter inom familjearbetet, och vad det i sådant fall kan bero på. För att få de lämpade svar för att kunna besvara syftet har vi använt oss av frågeställningar.

Den frågeställning som vi har för arbetet är: stöder familjearbete och småbarnspedagogiken barnet genom interprofessionellt arbete, stöds barnet med olika metoder inom småbarnspedagogiken och familjearbete men med liknande målsättningar, kan man stöda barnet tillsammans med en gemensam utarbetad plan, befrämjar ett interprofessionellt samarbete småbarnspedagogiken och familjearbete.

Genom att vi har tagit del av tidigare litteratur och baserat på den kvalitativ intervjustudien anser vi att man uppnått svar på syftet och den frågeställning som vi haft. Ett interprofessionellt samarbete mellan småbarnspedagogiken och familjearbetet kan förekomma ifall om behov av samarbete finns. Det kan då vara att den familj som är klienter hos familjearbetet har gett ett godkännande för att samarbeta tillsammans med småbarnspedagogiken, säger respondenterna från familjearbetet. Med att införa ett interprofessionellt samarbete mellan aktörerna ger det möjlighet till att lära sig utav varandra. Genom att familjearbetet får nya arbetssätt från småbarnspedagogiken och ger det även nya tillvägagångssätt för småbarnspedagogiken också. (Kaukaluoto, 2010, s. 197). Men att man även i ett så kallat interprofessionellt samarbete kunde tillsammans se ut lämpade metoder, arbetssätt och även en plan för hur man kan stöda barnet och tillgodose barnet bästa (Davidsson & Juslin, 2021, ss. 20-22). Det har även visat sig att man i ett samarbete har barnet i centrum, om man specifikt har barnet som huvudpunkt i samarbetet säger respondenterna från både familjearbetet och småbarnspedagogiken.

Inom familjearbetet och småbarnspedagogiken använder man sig ganska likande metoder men också olika metoder för att stöda barnet. Som exempel gav respondenten från småbarnspedagogiken metoden bildstöd som man inom småbarnspedagogiken använder sig mycket av i den dagliga verksamheten. Respondenterna från familjearbete gav som exempel föra barnet på tal, dagliga rutiner och även bildstöd som metoder som används inom familjearbetet. Den målsättning som man inom småbarnspedagogiken och familjearbetet har är liknande till varandras. Båda aktörerna har som avsikt att stöda barnet eller klienten, och tillgodose barnet bästa. Man ska även göra allt för att bibehålla att man tillgodoser barnet. (Pedersöre, 2022, s. 22). Förutom det ska man även se till så att det finns tillräckligt med sakkunniga och kompetenta som ska tillgodose klientens individuella behov (Socialvårdslag 2014/1301, s. §41). Som i sin tur leder till att man tillgodoser barnet eller klientens bästa som är både småbarnspedagogikens och familjearbetets målsättning.

Att använda sig utav en gemensam utarbetad plan ansåg både respondenterna från familjearbetet och småbarnspedagogiken är bra. Från familjearbetet ansåg man att en gemensam plan är nyttig för barnet och dess familj. Man menar på att det är bra att ha flera som strävar till samma målsättning. Men att en plan görs endast ifall om ett behov finns, säger respondenterna från familjearbetet.

Från småbarnspedagogiken anser man att en plan kunde vara bra, om ett behov utav en gemensam plan finns. Men man är även positiv till att använda sig av den, säger respondenterna från småbarnspedagogiken. För att på bästa vis stöda barnet tillsammans bör de professionella som är involverade i barnet sätta sig tillsammans för att utarbeta en plan. På förhand bör man enskilt ha utvärderat barnet och vad man anser barnet är i behov av för stöd. Sedan samlas alla professioner tillsammans för att gemensamt utarbeta en plan för hur man ska gå till väga framdels med stödet. Tanken bakom ett interprofessionellt samarbete enligt boken *"tavallisen erityinen lapsi"* är att alla aktörer utarbetar en gemensam plan är för att man ska minska på dubbelt arbete. Utan i stället satsa på en välutarbetad plan med alla aktörer involverade. (Määttä & Rantala, 2010, ss. 161-162).

Respondenterna inom både småbarnspedagogiken och familjearbetet anser att det gynnar båda parterna genom att man skulle ingå i ett samarbete. Om flera skulle arbeta för barnet och de målsättningar som man har så desto bättre skulle de vara, säger respondenterna från familjearbetet. Genom ett nära samarbete med familjearbetet och socialen så skulle man kunna stöda varandra i det arbetet, säger respondenterna från småbarnspedagogiken och familjearbetet. I boken *"förebyggande arbetet i förskolan"* tar man upp att genom ett samarbete med en andra aktörer kunna ta hjälp av varandra. Både i den kunskap som man har, i vägledning och genom observationer som rör barnet. För att kunna ge den typ av stöd som barnet är i behov av men även minska på dubbelt arbete. (Killén K. , 2014, s. 191). Även i lagen hänvisar man till att använda sig utav multiprofessionellt samarbete om situationen kräver det (Barnskyddslag 2007/417, s. §14). Som avslutande anser vi oss ha fått besvarat syfte och frågeställningen som vi haft för examensarbete utgående ifrån den teoretiska delen och även utav respondenternas svar.

Den teoretiska delen har i stora drag varit ganska lätt att hitta relevant litteratur till, men svårt när det kommer till delen samarbete mellan aktörerna familjearbetet och småbarnspedagogik. Var för sig har ämnena stort utbud men när det kommer till samarbete har det varit knepigare. Men ändå har vi hittat litteratur som kunnat stöda upp varandra. Avgränsningen i arbetet har varit till stor nytta när man sökt litteratur och vid utarbetande av teoridelen. Genom den teoretiska delen har vi fått en grund förståelse för hur samarbetet ser ut och varför ett samarbete kan vara bra. De intervjuer som vi har gjort har gett oss vetskap om hur samarbetet ser ut praktiskt.

Sammanfattningsvis har vi ansett att med hjälp av den litteratur som använts har man fått en inblick i hur ett interprofessionellt samarbete är uppbyggt. Medan man genom intervjuerna fått en inblick i hur samarbetet genomförs i praktiken. Med stöd av både intervjuerna och litteraturen visar det sig att användningen av ett interprofessionellt samarbete skulle vara framgångsrikt. Både i de omständigheter där det faktiskt är av behov, och genom att använda sig av interprofessionellt samarbete i ett förebyggande syfte. Det största hindret för ett interprofessionellt samarbete som har framkommit är lagarna. Den sekretesslagstiftning som familjearbetet och småbarnspedagogiken följer är olika, vilket menar att lagarna uttalar sig olika om sekretess. På grund av att lagarna uttalar sig olika gällande sekretess av klienter, utgör det även ett hinder för ett närmare samarbete mellan familjearbete och småbarnspedagogik.

9 Egen reflektion

Kunde man ha gjort denna forskning på ett annorlunda sätt, svar ja. Man kan alltid se tillbaka på arbetet och inse att man kunde ha gjort den på ett annat tillvägagångssätt. När vi nu ser tillbaka på examensarbetet och den processen ser vi att man kunde ha gjort annorlunda med olika saker. I intervjustudien hade vi hoppats på att hitta en deltagare till inom småbarnspedagogiken, men så var inte fallet. Vi hade även hoppats på att få intervjua åtminstone en socionom inom småbarnspedagogiken men vi hittade ingen frivillig. Endast lärare inom småbarnspedagogiken var villiga att ställa upp för intervju. Inom småbarnspedagogiken var det svårare att hitta deltagare som ville ställa upp. Och svårare blev det då vi fick söka oss vidare till en annan närliggande kommun, då vi inte hittade respondenter i den kommun vi först hade valt.

Detta gjorde också att processen blev mera utdragen än vad vi hade tänkt. Vi ansåg även att vi fick mera information från respondenterna inom familjearbetet jämför med småbarnspedagogiken. Då kan man ställa sig frågan om det påverkar resultatet då respondenter från småbarnspedagogiken inte är från samma kommun som respondenterna för familjearbetet. I efterhand kanske en enkät hade varit mera lämpad för personalen inom småbarnspedagogiken. Den hade kanske även gett möjlighet till att flera pedagoger inom småbarnspedagogiken hade valt att svara på enkäten. Dock skulle den inte ha gett möjlighet att ställa följdfrågor till de svar som respondenterna skulle ha gett.

En annan sak som vi också i efterhand kunde ha gjort annorlunda men som inte ses i arbetet utan i själva processen är struktureringen och planeringen bakom. I början var det inte lätt att strukturera upp arbetet men desto längre in i processen vi kom blev det även lättare. Men till en början var det att både söka om forskningslov, söka litteratur som är relevant till det vi skrivit om och att även skriva den teoretiska delen.

Våra tankar kring genomförandet av den kvalitativa studien är att vi borde ha tagit kontakt med småbarnspedagogiken tidigare än vad vi gjort eftersom det tog länge att hitta respondenter därifrån. Om vi skulle letat efter respondenter från småbarnspedagogiken tidigare skulle det inte blivit ett stressmoment i slutändan. Vi upplevde att det blev lite stressigt att hinna med allt eftersom de sista intervjuerna blev genomförda så sent.

Från familjearbetets sida gick det snabbt eftersom de från Österbottens Vårdsområde inte tog lång tid på sig att bevilja vårt forskningslov. Där var det svårare att hitta datum och tidpunkter som passade alla. När det gäller svaren är vi väldigt nöjda för både familjearbetets personal och småbarnspedagogikens personal hade välgenomtänkta och utförliga svar på alla frågor vi ställde.

Gällande resten av arbetet så upplever vi att det varit ganska lätt att hitta litteratur som har koppling till ämnet som vi undersökt. Det som varit svårare är att veta hur man ska formulera sig för att få fram syftet med hela examensarbetet. Teoridelen i arbetet var lätt att genomföra eftersom det finns mycket litteratur som berör ämnet interprofessionellt samarbete.

Vi upplever också att detta ämne är aktuellt, med tanke på det fall som hände i Joensuu. Efter att ha hört om fallet så växte intresset ännu större. Men det är inte bara detta fall som gjorde att vi blev intresserade av ämnet interprofessionellt samarbete. Även på en personlig nivå har vi funderat över hur ett samarbete skulle kunna se ut mellan familjearbetet och småbarnspedagogiken. Vi har också tänkt på ifall detta skulle vara något som man kommer i kontakt med i vårt kommande yrke, vilket gjorde att intresset för ämnet växt mera.

Över lag tycker vi att alla respondenter hade bra svar och att vi fick den information som vi behövde för att kunna skriva ett examensarbete om ämnet interprofessionellt samarbete mellan småbarnspedagogik och familjearbete. Det vi förundrade oss över var hur mycket information om samarbete som kom från familjearbetets sida men att personalen inom småbarnspedagogik sällan stötte på ett samarbete med familjearbetet.

10 Litteraturförteckning

- Arnér, E., & Tellgren, B. (2006). *Barns syn på vuxna: att komma nära barnperspektiv*. Lund: Studentlitteratur.
- Barnskyddslag 2007/417*. (2023). Hämtat från <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2007/20070417#L7P36>
- Basic, G. (2019). Coherent triads and successful inter-professional collaboration: narratives of professional actors in the Swedish child welfare system. *Nordic social work research 2019-09, Vol.9*, 235-249.
- Dalen, M. (2007). *Intervju som metod*. Malmö: Gleerups Utbildning AB.
- Davidsson, S., & Juslin, E. (2021). *Resursstarka barn: Stöd till socialt utsatta barn inom småbarnspedagogiken*. Vasa: Yrkeshögskolan Novia.
- Ervast, S.-A., & Tulensalo, H. (2006). *Sosiaalityötä lapsen kanssa - kokemuksiä lapsikeskeisen tilannearvion kehittämisessä*. Helsingfors: Yliopistopaino.
- Fagerli, O., Lillemyr, O. F., & Söbstad, F. (2001). *Vad är förskolepedagogik?* Lund: Studentlitteratur.
- FN. (1990). FN:s konventionen om barns rättigheter. Hämtat från <https://www.unicef.fi/vart-arbete/barnets-rattigheter/barnkonventionen/barnkonventionen-i-fullstandig-version/>.
- Fridén, C. (2018). Interprofessionellt samarbete i primärvården. ss. 36-42.
- HBL. (den 29 02 2024). Hämtat från Mamma och styvpappa döms till fängelse för fyraårings död - grovt dödsvållande, enligt tingsrätten: <https://www.hbl.fi/artikel/c4e74ca4-f0a8-53f1-9966-9c5777321ff4>
- Helminen, J. (2016). *sosiaaliohjaus - lähtökohtia ja käytäntöjä*. Helsinki: Otavan Kirjapaino Oy.
- Järvinen, R., & m.fl. (2012). *Perheen parhaaksi: perhetyön arkea*. Helsingfors: Edita Publishing Oy.
- Karlsson, K. (2012). *Anknytning - om att tolka samspelet mellan föräldrar och små barn*. Stockholm: Gothia Förlag .
- Kaukaluoto, E. (2010). *Onko varhaisen tuen päiväkotit mahdollinen*. Hämtat från <https://helda.helsinki.fi/server/api/core/bitstreams/aedb0af4-8659-4a1f-b79f-a6420e15fd3d/content>
- Killén, K. (2009). *Barndomen varar i generationer: om förebyggande arbete med utsatta familjer*. Lund: Studentlitteratur AB.
- Killén, K. (2014). *Förebyggande arbete i förskolan*. Lund : Studentlitteratur AB.
- Lag om klientens ställning och rättigheter inom socialvården 2000/812*. (2023). Hämtat från <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2000/20000812>

- Lag om småbarnspedagogik 540/2018.* (2018). Hämtat från <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2018/20180540#L5P23>
- MIELI rf.* (2024). Hämtat från <https://mieli.fi/sv/material-och-utbildningar/information-starka-den-psykiska-halsan/familjer/familj-och-barn-i-samspel-arbete/fora-barnen-pa-tal-metoden/>
- Määttä, P., & Rantala, A. (2010). *tavallisen erityinen lapsi*. Juva: WS Bookwell Oy.
- Olsson, H., & Sörensen, S. (2021). *Forskningsprocessen: Kvalitativa och kvantitativa perspektiv*. Stockholm: Liber AB.
- Pedersöre, K. (2022). *Plan för småbarnspedagogik*. Hämtat från Plan för småbarnspedagogik: https://www.pedersore.fi/assets/Styrdokument-foer-smabarnspedagogik/Kommunal-plan-foer-smabarnspedagogik_2022.pdf
- Rosengren, A. (2019). *KBT ur ett barnperspektiv: Förhållningssätt och anpassningar i psykiatriskt arbete*. Stockholm: Natur & Kultur.
- Socialvårds lag 2014/1301.* (2023). Hämtat från <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2014/20141301#L3P18>
- Sten-Heinonen, P. (2020). *Tecken och bilder som AKK- handledning för småbarnspedagogiken*. Hämtat från Lärum: https://www.larum.fi/Site/Data/3202/Files/larum_handledning_tecken%20och%20bilder%20som%20AKK.pdf
- THL.* (2023). Hämtat från <https://thl.fi/julkaisut/kasikirjat/lastensuojelun-kasikirja/tyoprosessi/lastensuojelun-avohuolto/lastensuojelun-avohuollon-tukitoimet/perhetyo-ja-tehostettu-perhetyo>
- THL.* (2023). *Handbok för barnskyddet*. Hämtat från Barnskyddsanmälan: https://thl.fi/sv/publikationer/handbocker/handbok-for-barnskyddet/arbetsprocesser/barnskyddsanmalan#hur_gor_jag_en_barnskyddsanmalan
- Utbildningsstyrelsen. (2022). Turenki: Hansaprint Oy.
- Utbildningsstyrelsen. (u.å.). Hämtat från Man ska anmäla om hot- anmälningsskyldigheter och -rättigheter för personalen inom undervisningsväsendet: Hämtat från: <https://www.oph.fi/sv/utbildning-och-examina/man-ska-anmala-om-hot-anmalningsskyldigheter-och-rattigheter-personalen-inom>
- Yle. (den 01 03 2023). Hämtat från Joensuussa kuolleen lapsen asioista vastannut sosiaalityöntekijä ei tavannut 4-vuotiasta kertaakaan: <https://yle.fi/a/74-20077145>

Bilaga 1 - Intervjuguide

Vi heter Sara Finnäs och Daniela Häggback. Vi är tredje årets socionomstuderande (YH) på Yrkeshögskolan Novia. Vi har som avsikt att intervjua personer som arbetar inom familjearbetet i Jakobstads kommun, Österbottens Vårdsområde

Frågorna handlar mest kring hur man stöder ett barn tillsammans med småbarnspedagogiken, ifall man utför sådant arbete eller utgör sekretessen ett hinder.

Frågorna som vi planerat att ställa är följande:

- Var arbetar du och vad har du för uppgift på din arbetsplats?
- Hur ser samarbetet ut för tillfället mellan småbarnspedagogik och familjearbete?
- Stöds barnet med olika metoder inom familjearbete och småbarnspedagogik men med liknande målsättningar?
- Är det möjligt att stöda barnet tillsammans?
- Finns det möjlighet att stöda barnet tillsammans med en gemensam utarbetad plan?
- Hur ser man på samarbetet i framtiden och är det något man strävar efter?
- Kan sekretesslagstiftningen förhindra möjlighet till samarbete?

Det kan förekomma följdfrågor som inte är listade här beroende på hur intervjun fortskrider, men våra huvudsakliga frågor är listade ovanför. Vi kommer att spela in samtalet så man kan fokusera mera på intervjun.

Bilaga 2 - Samtyckesblankett

Vi, Daniela Häggback och Sara Finnäs är två studerande från Yrkeshögskolan Novia som vill intervjua personer som arbetar inom familjearbete inom Österbottens Vårdsområde, mer specifikt i Jakobstads kommun, till vårt examensarbete.

Vi har tänkt fråga frågor som handlar om samarbete åt personerna, dessa frågor behandlar inga personuppgifter. Frågorna är allmänna och de intervjuade behöver inte uppge några personliga uppgifter. De intervjuade kommer dock behöva svara på var de arbetar och vilka deras arbetsuppgifter är. Frågorna finns bifogade i filen "intervjuguide"

Intervjun kommer att bandas in så att vi under intervjutillfället kan fokusera helt på intervjun. Samtyckesblanketten samt inspelningen av intervjun kommer att förstöras efter sammanställningen av svaren i examensarbetet.

Jag samtycker till inspelningen av intervju, insamling av persondata och svarsdata.

Ort _____

Datum ___/___ 20__